

OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportti
30.6.2020

Sisällysluettelo

Johdanto	2
1 Omat varat ja vakavaraisuus	2
1.1 Omat varat	2
1.2 Yhteenveto riskipainotetuista vastuueristä (EU-OV1)	3
1.3 Omien varojen vähimmäisvaatimus	4
1.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut	5
2 Luottoriski	5
2.1 Vastuiden keskittyminen toimialan tai vastapuolen tyyppin mukaan (EU CRB-D)	5
2.2 Vastuiden laatu vastuuryhmän ja instrumentin mukaan (EU CR1-A)	6
2.3 Vastuiden laatu toimialan tai vastapuolen tyyppin mukaan (EU CR1-B)	7
2.4 Vastuiden laatu maantieteellisen alueen mukaan (EU CR1-C)	7
2.5 Muutokset arvonalentumisissa (EU CR2-A)	8
2.6 Muutokset maksukyvyttömiä vastuiden määrissä (EU CR2-B)	8
2.7 Luottoriskin vähentämistekniikat – yhteenveto (EU CR3)	8
2.8 Standardimenetelmä – luottoriskivastuut ja luottoriskin vähentämisen vaikutukset (EU CR4)	9
2.9 Standardimenetelmä (EU CR5)	9
2.10 IRB-menetelmä – luottoriskivastuut vastuuryhmän ja PD-luokan mukaan (EU CR6)	10
2.11 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset (EU CR10, EU CR6)	12
2.12 Vähentämättömät osuudet vakuutusyhtiöissä (EU INS1)	12
2.13 IRB-riskipainotettujen erien siltalaskelma (EU-CR8)	12
2.14 Lainanhoitajustasaamisten laatu (lomake 1, EU CQ1)	12
2.15 Terveiden ja eräntyneiden sekä järjestämättömien saamisten luottojen laatu eräntymispäivien mukaan (lomake 3, EU CQ3)	13
2.16 Terveet ja eräntyneet sekä järjestämättömät saamiset sekä niihin liittyvät varaukset (lomake 4, EU CR1)	14
2.17 Haltuun otetut vakuudet ja toimeenpanomenettelyt (lomake 9, EU CQ7)	14
2.18 Koronakriisiin varautumiseksi myönnettyjen julkisten takausohjelmien alla myönnetty uudet luotot (lomake 3)	15
3 Vastapuoliriski ja markkinariski	15
3.1 Vastapuoliriskivastuun analyysi menetelmän mukaan (EU CCR1)	15
3.2 Vastuun arvonkaisuun (CVA) pääomavaatimukset (EU CCR2)	15
3.3 Standardimenetelmä – vastapuoliriskivastuut sääntelyyn kuuluvan salkun ja riskin mukaan (EU CCR3)	15
3.4 IRB-menetelmä – vastapuoliriskivastuut salkun ja PD-alan mukaan (EU CCR4)	16
3.5 Nettoutuksen ja hallussa olevien vakuuksien vaikutus vastuuarvoihin (EU CCR5-A)	16
3.6 Vastapuoliriskiä liittyviä vastuita koskevien vakuuksien kokoonpano (EU CCR5-B)	16
3.7 Luottojohdannaisvastuut (EU CCR6)	16
3.8 Vastuut keskusvastapuolille (EU CCR8)	17
3.9 Standardimenetelmän soveltamisalaan kuuluva markkinariski (EU MR1)	17
4 Velkaantuneisuus ja maksuvalmius	17
4.1 Velkaantuneisuus	17
4.2 Maksuvalmiusvaatimuksen julkistamislomake (EU LIQ1)	17
5 Julkistamisvaatimusten täyttäminen	18
5.1 Julkistamisvaatimusten täyttäminen	18
5.2 Julkaisematta jätetyt epäolennaiset erät	21

Johdanto

Tässä raportissa on esitetty kooste Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 (CRR) kahdeksannen osan mukaisista tiedoista osuuspankkien yhteensijäytyksen konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta (ns. Pileri III -tiedot) noudattaen Euroopan pankkiviranomaisen ohjeita (EBA/GL/2016/11). Tiedot perustuvat osuuspankkien yhteensijäytyksen konsolidoituun luottolaitosvakavaraisuuteen, joten vakavaraisuustiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia muihin julkaistuihin OP Ryhmää koskeviin tietoihin. Raportti on tilintarkastamaton.

Osuuspankkien yhteensijäytyksellä muodostuu yhteensijäytyksen keskusyhteisöstä (OP Osuuskunta), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. Vaikka OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu osuuspankkien yhteensijäytykseen, on niihin tehdyillä sijoituksilla merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen. Tarkemmat tiedot konsolidointiryhmään kuuluvista yhtiöistä on ilmoitettu tilinpäätöksen 2019 liitteissä 22 ja 45. Muutokset Ryhmän rakenteessa on esitetty OP Ryhmän puolivuosisikatsauksessa 1.1.-30.6.2020.

OP Ryhmän riskienhallinnan käytänteet ja tavoitteet on julkaistu tilinpäätöksen 2019 liitetiedoissa 2 ja 51. OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat tiedot on esitetty OP Ryhmän hallinnointia käsittelevillä nettisivuilla (op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi) sekä Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä -raportissa.

Palkitsemisjärjestelmät ja käytänteet on kuvattu tilinpäätöksen 2019 liitteissä 47 ja 48, OP Ryhmän palkitsemista käsittelevillä nettisivuilla (op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi > Palkitseminen) sekä OP Ryhmän palkka- ja palkkioselvitys ja Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä -raporteissa.

OP Ryhmä on saanut IRBA-luvan vaiheittain vuosien 2008–2011 aikana. Sisäisten luottoloukistusten menetelmää (IRBA) on käytetty vähittäis-, luottolaitos- ja yritysvastuisiin sekä oman pääoman ehtoisin sijoituksiin. Standardimenetelmää (SA) käytetään muihin vastuuryhmiin. OP-Korttiyhtiön vastuisiin käytetään standardimenetelmää. Korttiyhtiön vastuissa on tavoitteena siirtyä IRBA:n käyttöön. OP Ryhmä on aloittanut keskustelut EKP:n kanssa IRBA:n soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. Vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IRFS9-siirtymäsäännöstä.

1 Omat varat ja vakavaraisuus

1.1 Omat varat

Milj. €	30.6.2020	31.12.2019
OP Ryhmän oma pääoma	12 515	12 570
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-224	-237
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-199	-141
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	12 092	12 192
Aineettomat hyödykkeet	-590	-630
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoihaus	-105	-76
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-2	-142
Ennakoitu voitonjako ja edellisen tilikauden maksamaton voitonjako	-69	-97
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-481	-428
Ydinpääoma (CET1)	10 845	10 819
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	40	60
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	40	60
Ensisijainen pääoma (T1)	10 885	10 879
Debentuurilainat	2 049	806
Toissijainen pääoma (T2)	2 049	806
Omat varat yhteensä	12 934	11 685

Taulukossa on esitetty OP Ryhmän omien pääomien johtaminen OP Yhteensijäytyksen ydinpääomaan. Ydinpääomaa kasvatti pankkitoiminnan tulos ja sitä pienensi riskiparametrien kasvusta johtuva odotetun tappion (EL) kasvu. Tuotto-osuuskien määrä ydinpääomissa oli 2,9 miljardia euroa (2,9). Toissijaiseen pääomaan (T2) luettavia lainoja laskettiin liikkeeseen 1,3 miljardia euroa toisen vuosineljänneksen aikana.

Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.

1.2 Yhteenveto riskipainotetuista vastuueristä (EU-OV1)

Mijj. €	Riskipainotetut erät		Vahimmáis- pääoma- vaatimukset
	30.6.2020	31.3.2020	30.6.2020
1 Luottoriski (lukuun ottamatta vastapuoliriskiä)	53 288	52 802	4 263
2 josta standardimenetelmä	5 048	4 860	404
3 josta sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmä (FIRB)	27 538	27 684	2 203
4 josta sisäisten luottoluokitusten edistynyt menetelmä (AIRB)	13 607	13 049	1 089
5 josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset yksinkertaisen riskipainotetun menetelmän nojalla	326	442	26
5a josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset PD-LGD-menetelmä	6 769	6 768	542
6 Vastapuoliriski	907	917	73
7 josta arvostaminen markkinahintaan	665	661	53
12 josta vastuun arvonnoikaisu	242	255	19
13 Selvitysrisi	0	0	0
14 Arvopaperistamisvastuut muussa rahoitustoiminnassa (ylärajan jälkeen)	112	120	9
15 josta IRB-menetelmä	112	120	9
19 Markkinariski	2 016	2 012	161
20 josta standardimenetelmä	2 016	2 012	161
23 Operatiivinen riski	3 964	3 964	317
25 josta standardimenetelmä	3 964	3 964	317
27 Vähennyksrajan allittavat määrät (joihin sovelletaan 250 prosentin riskipainoa)	359	378	29
27a Muut riskit	611		49
29 Yhteensä	61 256	60 192	4 900
30 EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	179	518	14
31 Yhteensä sisältäen riskipainolattiat	61 435	60 710	4 915

Kokonaisriski oli 61,4 miljardia euroa (55,5) eli 11 prosenttia suurempi kuin vuoden 2019 lopussa. EKP:n asettama vähittäisvastuiden riskipainoalaraja laski 0,2 miljardiin euroon. Vahittais- ja yritysvastuiden keskimääräiset riskipainot nousivat vuodenvaihteesta uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönottoon liittyen EKP:n maaliskuussa asettamien riskipainokertoimien seurauksena. Erityisesti yritys vastuissa luottokanta kasvoi. Koronan vaikutuksiin varautumiseksi tehtiin toisella vuosineljänneksellä ylimääräinen 0,6 miljardin euron riskipainotettujen erien lisäys, joka on esitetty rivillä Muut riskit.

OP Ryhmä sai 25.4.2019 EKP:n päätöksen kiinteistövakuudellisten vähittäisvastuiden riskipainojen korotuksista osana sisäisten mallien läpikäyntiä (TRIM). Korotukset ovat voimassa toistaiseksi, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty. EKP:n vuoden 2017 päätöksen mukainen relevantti riskipainolattia muille kuin kiinteistövakuudellisille on 32,7 prosenttia.

1.3 Omien varojen vähimmäisvaatimus

Yritys- ja luottolaitosvastuiden pääomavaateen laskentaan on käytetty sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmää (FIRB). FIRB-menetelmässä käytetään sisäisiä luottoluokituksia asiakkaan maksukyvyttömyyden (PD) määrittämiseen, kun taas tappio-osuus (LGD) ja luottovasta-arvokerroin (CCF) ovat viranomaiskaavan määrittelemiä standardiestimaatteja. Vähittäisvastuiden pääomavaateen laskentaan on käytetty sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA), jossa käytetään sisäisiä luottoluokituksia asiakkaan maksukyvyttömyyden (PD) määrittämiseen. Myös tappio-osuus (LGD) ja luottovasta-arvokerroin (CCF) ovat sisäisesti estimoituja.

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa voidaan käyttää eri menetelmiä. PD/LGD-menetelmässä sijoitusten riskipainotettu määrä lasketaan käyttämällä sisäiseen luottoluokituksen perustuvaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) ja viranomaiskaavan määrittelemää tappio-osuutta (LGD). Yksinkertaisessa menetelmässä sijoitusten riskipainotettu määrä saadaan kertomalla kukin sijoitus riskipainolla, joka määräytyy sijoituksen tyypin perusteella.

Operatiivisten riskien ja markkinariskien vakavaraisuusvaatimuksen laskentaan on käytetty standardimenetelmää.

Mij. €	30.6.2020		31.12.2019	
	Pääoma- vaade*	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade*	Riskipaino- tetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski	4 354	54 424	3 937	49 216
Standardimenetelmä	357	4 462	328	4 101
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	29	359	22	279
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	3	32	2	25
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	0	0		
Saamiset laitoksilta	1	7	1	8
Saamiset yrityksiltä	235	2 937	212	2 645
Vähittäissaamiset	81	1 008	86	1 069
Kiinteistövakuudelliset vastuut	2	21	0	1
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	3	39	2	23
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvä saamiset	0	0	0	0
Oman pääoman ehtoiset vastuut	2	23	2	22
Muut erät	3	36	2	30
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	3 997	49 962	3 609	45 115
Saamiset laitoksilta	85	1 056	82	1 023
Saamiset yrityksiltä	2 171	27 137	2 046	25 580
Vähittäissaamiset	1 089	13 607	826	10 320
Kiinteistövakuudelliset vähittäissaamiset	870	10 869	636	7 946
Muut vähittäissaamiset	219	2 738	190	2 374
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	568	7 095	552	6 898
PD/LGD-menetelmä	542	6 769	516	6 447
Yksinkertainen menetelmä	26	326	36	451
Pääomasijoitukset	3	38	3	39
Muut	23	288	33	412
Arvopaperistettut erät	9	112	4	46
Muut luottovelvoitteisiin kuulumattomat omaisuuserät	76	953	100	1 247
Selvitys-/toimitusriski	0	0	0	0
Markkinariski (standardimenetelmä)	161	2 016	105	1 309
Positoriski	160	2 005	105	1 308
Hyödykeriski	1	12	0	1
Operatiivinen riski	317	3 964	339	4 232
Vastuun arvonalkaisuun liittyvä riski	19	242	15	191
Muut riskit	49	611	1	11
Kokonaisriski	4 900	61 256	4 397	54 959
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	14	179	40	505
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	4 915	61 435	4 437	55 464

* Pääomavaade = Riskipainotetut saamiset x 0,08

1.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Suhdeluvut, %	30.6.2020	31.12.2019
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	17,7	19,5
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	17,7	19,6
Vakavaraisuussuhde	21,1	21,1

Suhdeluvut ilman siirtymäsaannoksia, %	30.6.2020	31.12.2019
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	17,7	19,5
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	17,7	19,5
Vakavaraisuussuhde	21,0	21,0

Suhdeluvun laskuun vaikuttivat luottokannan kasvu ja uuden maksukyvyttömyyden määritelmän aiheuttama riskipainojen nousu.

Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Omat varat	12 934	11 685
Pääomavaatimus	8 449	8 068
Puskuri pääomavaatimuksiin	4 484	3 617

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisäätöihin ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Pääomavaatimus 13,8 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 1,0 prosenttia (aiemmin 2,0). EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,25 prosenttia (vertailuvuonna 2,0) ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

OP Ryhmä otti käyttöön ensimmäisellä vuosineljänneksellä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistuksen maksukyvyttömyyden määritelmästä (Ohjeet maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan mukaisesti). Ohjeistuksella harmonisoidaan eurooppalaisten pankkien käyttämä määritelmä asiakkaiden maksukyvyttömyydestä. Uuden ohjeistuksen mukainen prosessi tunnistaa maksukyvyttömyksiä aikaisempaa herkemmin mm. julkisten maksuhäiriöiden perusteella sekä laajentaa henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden velallisen kaikkiin vastuihin. Uudistus lisäsi maksukyvyttömyyshavaintojen määrää ja heikensi luottoriskiparametreja.

OP Ryhmä soveltaa ns. kaksivaiheista käyttöönottoa, jossa ensimmäisessä vaiheessa muutettiin maksukyvyttömyyden määritelmä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja myöhemmin toisessa vaiheessa kalibroidaan luottoriskiparametrit. Uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotosta aiheutuva valvojan velvoite nosti OP Ryhmän luottokannan keskimääräisiä riskipainoja ensimmäisessä vaiheessa.

OP Ryhmän näkemyksen mukaan merkittävimmät luottolaitosvakavaraisuuteen vaikuttavat avoimet sääntely- ja valvontaympäristön muutokset ovat EKP:n sisäisten mallien (IRBA) läpikäynnistä (TRIM) mahdollisesti aiheutuvat valvojan asettamat velvoitteet sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivityksestä (CRR2) aiheutuvat muutokset. EKP:n sisäisten mallien yritysvastuiden läpikäynnin arvioidaan heikentävän CET1-vakavaraisuutta noin 0,6 prosenttiyksikköä. Vaikutuksiin odotetaan tarkennusta vuoden 2020 toisen vuosipuoliskon aikana. CRR2-muutosten arvioidaan heikentävän CET1-vakavaraisuutta noin 0,5 prosenttiyksikköä vuoden 2021 aikana.

OP Ryhmä on aloittanut keskustelut EKP:n kanssa IRBA:n soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. Tämänhetkisen arvion mukaan IRBA-laajuuden muutos heikentäisi CET1-vakavaraisuutta noin 1,1 prosenttiyksikköä vuoden 2020 aikana. Lopullinen vaikutus ja sen aikataulu tarkentuvat valvojan kanssa käytävien keskustelujen ja IRBA-laajuuden muutokseen liittyvän lupaprosessin myötä.

2 Luottoriski

Luottoriskiosiossa esitetyt luvut eivät sisällä vastapuoliriskin piirissä käsiteltyjä eriä.

2.1 Vastuiden keskittyminen toimialan tai vastapuolen tyyppin mukaan (EU CRB-D)

Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €	IRB Yritysvastuut	josta PK- vastuut	IRB Vahittais- vastuut	josta PK- vastuut	IRB Luottolaitos- vastuut	SA Valtiovastuut	Muut	Yhteensä
a Asuntojen vuokraus ja hallinta	9 226	7 520	448	434			3	9 676
b Muiden kiinteistöjen hallinta	4 913	2 455	90	73		69	673	5 744
c Kauppa	5 251	1 164	456	247			489	6 196
d Energia	4 382	734	4	2			334	4 720
e Palvelut	5 047	1 296	1 072	341	0	575	266	6 961
f Rakentaminen	4 333	1 831	672	293		1	113	5 119
g Muu teollisuus	1 909	269	61	30			79	2 049
h Kone- ja laitteollisuus (ml. huolto)	2 525	156	61	23			17	2 603
i Kuljetus ja varastointi	1 390	401	425	253			300	2 116
j Rahoitus- ja vakuutustoiminta	3 504	1 141	32	15	1 464	3 712	3 227	11 939
k Keskuspankkitalletukset						21 883		21 883
l Katetut joukkolainat					6 641			6 641
m Maa-, metsä- ja kalatalous	1 938	1 284	3 161	147		5	109	5 212
n Metsäteollisuus	1 552	75	24	11			45	1 620
o Metalliteollisuus	1 223	313	57	30			10	1 290
p Elintarviketeollisuus	762	80	20	12			60	843
q Omien kiinteistöjen kauppa	656	67	21	3			24	701
r Informaatio ja viestintä	1 311	337	68	24			44	1 423
s Muut toimialat	378	233	24	20	0		967	1 369
t Vesi- ja jätehuolto	311	104	19	14		22	63	414
u Kaivostoiminta ja louhinta	212	41	25	16			5	242
v Kemianteollisuus	297	26	2	1			2	300
x Kotitalouksien toiminta työnantajana, kotitalouksien eriyttämätön toiminta	0	0	356	0			145	501
y Julkinen hallinto ja maanpuolustus (ml. pakollinen sosiaalivakuutus)	254	93	1	1		4 777	87	5 119
z Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0				0
ä Kotitaloudet			49 647				3 782	53 429
ä Yhteensä	51 373	19 618	56 744	1 993	8 105	31 043	10 845	158 110

Taulukossa on esitetty olennaisten vastuuryhmien toimialajakauma ja epäolennaiset on esitetty muut toimialat -ryhmässä. Valtiovastuut sisältävät vastuut keskuspankeilta, paikallishallinnoilta, julkisyhteisöiltä, julkisoikeudellisilta laitoksilta, kansainvälisiltä kehityspankeilta ja kansainvälisiltä organisaatioilta.

2.2 Vastuiden laatu vastuuryhmän ja instrumentin mukaan (EU CR1-A)

	a		b	c	e	f	g
	Bruttokirjanpitoarvot		Maksu- kyvyttömät vastuut	Maksu- kykyiset vastuut	Saamis- kohtaiset arvonalen- tumis- tumis- tumis-	Luottotappiot	Kauden arvon- alentumiset
Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €							
IRB-menetelmä							
2 Laitokset			8 105	1		0	8 105
3 Yritykset	1 263	50 605		495	8	67	51 373
5 Joista: Pk-yritykset	337	19 413		132	6	12	19 618
6 Vähittäisvastuut	1 087	55 815		158	8	44	56 744
7 Kiinteistövakuudelliset	830	47 023		76	1	23	47 778
8 Pk-yritykset	30	1 044		3	0	0	1 071
9 Muut kuin pk-yritykset	800	45 979		73	1	23	46 707
11 Muut vähittäisvastuut	257	8 792		83	7	21	8 966
12 Pk-yritykset	40	895		13	1	3	922
13 Muut kuin pk-yritykset	216	7 897		69	6	18	8 044
14 Oman pääoman ehtoiset vastuut			2 408				2 408
14a Muut luottovelvoitteisiin kuulumattomat erät	3	950					953
15 IRB-menetelmä yhteensä	2 353	117 883		654	15	112	119 582
Standardimenetelmä							
16 Valtiot tai keskuspankit		24 843		0		0	24 843
17 Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset		4 428		1		0	4 427
18 Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset		426		0		0	426
19 Kansainväliset kehityspankit		720					720
20 Kansainväliset organisaatiot		627					627
21 Laitokset		62		14		14	48
22 Yritykset		3 294		9		1	3 285
23 Joista: Pk-yritykset		2 200		9		5	2 192
24 Vähittäisvastuut		4 006		16	9	1	3 990
25 Joista: Pk-yritykset		3		0		0	3
26 Kiinteistövakuudelliset		42		0		0	42
28 Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	79			21	6	12	57
32 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset		0					0
33 Oman pääoman ehtoiset vastuut		23					23
34 Muut vastuut		40					40
35 Standardimenetelmä yhteensä	79	38 511		62	15	27	38 528
36 Yhteensä	2 432	156 394		716	30	139	158 110
37 Joista: Lainat	2 087	96 336		631		98	97 792
38 Joista: Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit		12 991					12 991
39 Joista: Taseen ulkopuoliset vastuut	332	24 632				-2	24 964

Luottokannan laatu säilyi edelleen hyvänä. Maksukyvyttömiä vastuiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Kauden arvonalentumiset on esitetty nettona ensimmäiseltä vuosipuoliskolta.

Arvonalentumisilla tarkoitetaan odotettuja luottotappioita (ECL). Luottotappiot on esitetty bruttona.

Maksukyvyttömiä vastuuta ovat rating-luokkiin 11–12 tai F kuuluvat vastuut. Standardimenetelmässä maksukyvyttömiä vastuuta ovat yli 90 päivää eräntyneet vastuut.

2.3 Vastuiden laatu toimialan tai vastapuolen tyypin mukaan (EU CR1-B)

	a		b	c	e	f	g
	Bruttokirjanpitoarvot		Maksu- kyvyttömät vastuut	Maksu- kykyiset vastuut	Saamis- kohtaiset arvonalen- tumiset	Luottotappiot	Kauden arvon- alentumiset
Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €							
1 Asuntojen vuokraus ja hallinta		107	9 600	32		0	9 676
2 Muiden kiinteistöjen hallinta		70	5 699	25	0	7	5 744
3 Kauppa		145	6 089	38	1	19	6 196
4 Energia		55	4 702	37		1	4 720
5 Palvelut		204	6 836	80	3	39	6 961
6 Rakentaminen		221	4 962	65	2	5	5 119
7 Muu teollisuus		150	1 930	30	1	-6	2 049
8 Kone- ja laitteellisuus (ml. huolto)		83	2 537	18	0	2	2 603
9 Kuljetus ja varastointi		59	2 073	17	1	4	2 116
10 Rahoitus- ja vakuutustoiminta		23	11 922	5	0	1	11 939
11 Keskuspankkitalletukset			21 883				21 883
12 Katetut joukkolainat			6 641				6 641
13 Maa-, metsä- ja kalatalous		264	5 000	52	1	18	5 212
14 Metsäteollisuus		140	1 580	100	0	3	1 620
15 Metalliteollisuus		40	1 266	17	0	2	1 290
16 Elintarviketeollisuus		11	839	7	0	-5	843
17 Omien kiinteistöjen kauppa		5	699	2		0	701
18 Informaatio ja viestintä		29	1 406	11	0	1	1 423
19 Muut toimialat		5	1 384	20	0	7	1 369
20 Vesi- ja jätehuolto		1	413	0	0	0	414
21 Kaivostoiminta ja louhinta		29	235	22		0	242
22 Kemiateollisuus		1	300	1		0	300
23 Kotitalouksien toiminta työnantajana, kotitalouksien eriyttämätön toiminta		6	497	2	0	1	501
24 Julkinen hallinto ja maanpuolustus (ml. pakollinen sosiaalivakuutus)			5 120	1		0	5 119
25 Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta		0	0	0		0	0
26 Kotitaloudet		782	52 781	135	20	41	53 429
24 Yhteensä		2 432	156 394	716	30	139	158 110

Toisen vuosineljänneksen merkittävimmät odotettavissa olevat luottotappiot kirjattiin palveluiden, maa-, metsä- ja kalatalouden sekä kaupan toimialojen yritysten vastuista. Kiinteistösektorin arvonalentumiset ovat alhaiset kattavien vakuuksien takia. Rakentaminen-toimialan maksukyvyttömiä vastuiden määrän kasvoi toimialan yleisten näkymien heikennyttyä. Maa-, metsä- ja kalatalous -toimialan maksukyvyttömiä vastuiden määrä suhteessa arvonalentumisiin selittyi tukien maksuaikataulujen aiheuttamilla teknisillä maksukyvyttömyyksillä. Metsäteollisuus- ja kaivostoiminta ja louhinta -toimialojen korkea maksukyvyttömiä vastuiden määrä suhteessa vastuisiin johtuu yksittäisistä tapauksista, joissa vastuiden määrä korostuu verrattuna toimialan kokonaisvastuisiin.

2.4 Vastuiden laatu maantieteellisen alueen mukaan (EU CR1-C)

	a		b	c	e	f	g
	Bruttokirjanpitoarvot		Maksu- kyvyttömät vastuut	Maksu- kykyiset vastuut	Saamis- kohtaiset arvonalen- tumiset	Luottotappiot	Kauden arvon- alentumiset
Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €							
1 Suomi		2 361	137 439	696	30	132	139 103
2 Muut Pohjoismaat		7	3 506	2	0	0	3 512
3 Baltia		20	3 835	14	0	6	3 841
4 Muut EU-maat		40	9 365	2	0	1	9 403
5 Muu Eurooppa		0	172	0		0	172
6 USA		1	301	0		0	301
7 Aasia		0	395	0	0	0	395
8 Muut maat		3	1 380	1		0	1 382
11 Yhteensä		2 432	156 394	716	30	139	158 110

Kokonaisvastuista 88 prosenttia on Suomessa, ja muu jako on esitetty olennaisuuden periaatetta soveltaen. Maksukyvyttömistä vastuista 97 % ja arvonalentumisista 97 % on Suomessa.

2.5 Muutokset arvonalentumisissa (EU CR2-A)

	a
	Kertyneet saamis-kohtaiset arvonalentumiset
Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €	
1 Määrä kauden alussa 31.12.2019	577
2 Kauden aikana arvioitujen lainatappioiden vuoksi vähennyistä määrästä johtuvat lisäykset	194
3 Kauden aikana arvioitujen lainatappioiden vuoksi kumotuista määräistä johtuvat vähennykset	-36
4 Kertyneitä luottotappioita vastaan tehdyistä määräistä johtuvat vähennykset	-15
8 Muut oikaisut	-4
9 Määrä tilikauden lopussa 30.6.2020	716

IFRS9:n mukaiset arvonalentumiset (ECL) on esitetty saamiskohtaisina. Arvonalentumisten muutokset on esitetty ensimmäiseltä vuosipuoliskolta.

2.6 Muutokset maksukyvyttömiä vastuiden määrissä (EU CR2-B)

	a
	Maksukyvyttömiä vastuiden bruttokirjanpitoarvo
Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €	
1 Määrä kauden alussa 31.12.2019	1 407
2 Lainat ja vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, joista on tullut maksukyvyttömiä tai joiden arvo on alentunut edellisen raportointikauden jälkeen	1 078
3 Palautettu maksukyiseen tilaan	-45
4 Luottotappioiksi kirjatut määrät	-30
5 Muut muutokset	22
6 Määrä tilikauden lopussa 30.6.2020	2 432

OP Ryhmässä otettiin maaliskuussa 2020 käyttöön uusi maksukyvyttömyyden määritelmä, joka kasvatti maksukyvyttömiä vastuiden määrää. Asiakkaat ovat hakeneet koronakriisin johdosta aktiivisesti luottoihin lyhenysvapaita ja maksuohjelmamuutoksia, ja katsauskaudella lainanhoitojoustosaamisten määrä kasvoi.

2.7 Luottoriskin vähentämistekniikat – yhteenveto (EU CR3)

	a	b	c	d	e
	Vakuudetto- mat vastuut – kirjanpitoarvo	Suojatut vastuut – kirjanpitoarvo	Vakuudella suojatut vastuut	Takauksilla suojatut vastuut	Luotto- johdannai- silla suojatut vastuut
Nettoarvot, 30.6.2020, milj. €					
1 Lainat yhteensä	36 732	61 060	55 395	5 665	
2 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit yhteensä	5 706	7 285	6 641	643	
3 Vastuut yhteensä	88 080	70 031	63 287	6 743	
4 joista maksukyvyttömiä	794	1 100	937	163	

Vähittäisvastuissa sisäisten luokitusten menetelmässä voidaan hyödyntää laajemmin vakuuksia kuin standardimenetelmän vastuulle sekä luottolaitos- ja yritys vastuulle. Vähittäisvastuiden takaukset ja vakuudet käsitellään osana LGD:tä. Taulukossa samaan vastuuseen voi kohdistua useampi vakuus tai takaus.

Standardimenetelmässä ja sisäisten luokitusten menetelmässä luottolaitos- ja yritys vastuun osalta hyödynnetään seuraavia vakavaraisuussäännösten määrittelemiä reaali vakuuksia: asuinkiinteistöjä ja asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavia osakkeita, talletuksia ja arvopapereita (osakkeita). Talletukset ja arvopaperit ovat säännösten tarkoittamia rahoitusvakuuksia, ja näiden käsittelyyn laskennassa on valittavissa vaihtoehtoisia menetelmiä. OP Ryhmässä rahoitusvakuudet em. menetelmissä on käsitelty ns. kattavaa menetelmää ja valvojan määräämiä volatiliiteettikorjauksia käyttäen.

Standardimenetelmässä ja sisäisten luokitusten menetelmässä luottolaitos- ja yritys vastuun osalta voidaan hyödyntää vain vakavaraisuussäännösten määrittelemiä hyväksytyjä takaajia, kuten Suomen valtion ja muiden valtioiden antamia takauksia sekä kuntien ja pankkien antamia takauksia. Luottojohdannaisia ei laskennassa ole hyödynnetty. Luottoriskissä ei ole sovellettu tase-erien tai taseen ulkopuolisten erien nettoutusta.

Vakuutena olevat Suomessa sijaitsevat asuinkiinteistöt ja asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet muodostavat suurimman vakavaraisuudessa hyödynnetyn vakuuslajin. Muiden reaali vakuuksien vaikutus luottoriskin vakavaraisuuteen on selvästi vähäisempi. Hyödynnettyjä takauksia ovat antaneet useat eri takaajat. Merkittävin yksittäinen takaaja on Suomen valtio.

2.8 Standardimenetelmä – luottoriskivastuut ja luottoriskin vähentämisen vaikutukset (EU CR4)

	a		b		c		d		e		f
	Vastuut ennen luottovasta-arvokerrointa ja luottoriskin vähentämistä		Vastuut luottovasta-arvokertoimen ja luottoriskin vähentämisen jälkeen		Riskipainotetut vastuuerät ja keskimääräinen riskipaino						
	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Riskipainotetut vastuuerät	Keskimääräinen riskipaino (%)					
30.6.2020, Vastuuryhmat											
1 Valtiot tai keskuspankit	24 457	387	26 529	131	359	1,3					
2 Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	3 359	1 068	4 223	290							
3 Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset	269	157	75	75	30	20,2					
4 Kansainväliset kehityspankit	720	0	863	4	0	0,0					
5 Kansainväliset organisaatiot	627		627								
6 Laitokset	48	0	90	9	0	0,1					
7 Yritykset	2 657	628	2 653	311	2 937	99,1					
8 Vähittäisvastuut	1 345	2 645	1 345	0	1 008	75,0					
9 Kiinteistövakuudelliset	42		42		21	50,0					
10 Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	34	23	34	0	39	114,1					
14 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset	0		0		0	100,0					
15 Oman pääoman ehtoiset vastuut	23		23		23	100,0					
16 Muut erät	40		40		36	91,5					
17 Yhteensä	33 619	4 909	36 543	822	4 453	11,9					

Standardimenetelmän vastuiden määrä kasvoi alkuvuoden aikana. Valtiovastuut sisältävät laskennalliset verosaamiset, joita ei ole vähennetty omista varoista ja jotka käsitellään riskipainolla 250 prosenttia.

2.9 Standardimenetelmä (EU CR5)

Mij. €	Vastuuryhmat	Riskipaino									Yhteensä	Joista luokittelemattomia
		0 %	20 %	35 %	50 %	75 %	100 %	150 %	250 %	Muut		
	1 Valtiot tai keskuspankit	26 516								144	26 660	22 992
	2 Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	4 514									4 514	2 867
	3 Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset		150				0				151	0
	4 Kansainväliset kehityspankit	866	1								867	147
	5 Kansainväliset organisaatiot	627									627	
	6 Laitokset	99	1								99	99
	7 Yritykset						2 849			115	2 964	2 852
	8 Vähittäisvastuut					1 343				2	1 345	1 345
	9 Kiinteistövakuudelliset			42							42	42
	10 Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut						24	10		0	34	34
	14 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset						0				0	0
	15 Oman pääoman ehtoiset vastuut						23				23	23
	16 Muut erät	3					36				40	40
	17 Yhteensä	32 625	152	42	1 343	2 933	10	144	118	37 364	30 441	

OP Ryhmän vakavaraisuuslaskennassa sovelletaan vastuun riskipainon määrittämiseksi luottoriskin standardimenetelmässä Moody's Investors Service, Fitch Ratings tai Standard & Poor's Financial Services -luottoluokituslaitosten luokituksia saamiin valtioita ja keskuspankeilta (ja niihin verrattaviin eriin, yo. taulukon rivit 2–5) sekä yrityksiltä. Ulkoinen luottoluokitus määrää saamisen luottoluokan. Saamisen vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa riskipaino määräytyy luottoluokan mukaan. Jos vastapuolelle tai saamiselle on kaksi luottoluokitusta, luottoluokan määräytymisessä käytetään niistä heikompa.

Kansainvälisten kehityspankkien saamisen riskipaino voi määräytyä myös muutoin kuin ulkoisen luottoluokituksen perusteella. Mikäli riskipainoon vaikuttaa ulkoinen luottoluokitus, käytetään vakavaraisuuslaskennassa tällöin yllä mainittujen luottoluokituslaitosten luokituksia myös kansainvälisten kehityspankkien saamisen riskipainottamisessa.

Saamisille käytetään vakavaraisuuslaskennassa sen liikkeeseenlaskuohjelman tai -järjestelyn arvopaperikohtaista luottoluokitusta, johon kyseinen saaminen kuuluu. Jos tätä luokitusta ei ole käytettävissä, käytetään liikkeeseenlaskijan yleistä luottoluokitusta, mikäli se on käytettävissä. Standardimenetelmään kuuluviin eriin ei sisälly omista varoista vähennettäviä erä.

2.10 IRB-menetelmä – luottoriskivastuut vastuuryhmän ja PD-luokan mukaan (EU CR6)

Oheisissa taulukoissa on esitetty IRB-menetelmän piirissä olevien luottoriskivastuiden PD-luokkajakauma, erittely riskiparametreista sekä muita tietoja. Keskimääräisessä PD:ssä ja riskipainossa ei ole huomioitu maksukyvyttömiä eli PD 100. PD:n minimiarvo on 0,03 prosenttia. CCF on luottovasta-arvokerron. Taseen ulkopuoliset vastuut sisältävät mm. nostamattomat lainat ja käyttämättömät sitoumukset. Vastuiden määrät eivät sisällä vastapuoliriskiä.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovasta-arvokerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämistehtäviköiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
Vähittäisvastuut												
0,00 - < 0,15	35 349	2 931	52,8 %	36 868	0,1 %	554 638	26,1 %	14,8	2 255	6,1 %	5	
0,15 - < 0,25	5 090	110	54,2 %	5 145	0,2 %	98 369	26,8 %	15,4	965	18,7 %	3	
0,25 - < 0,50	2 666	147	59,4 %	2 746	0,4 %	119 835	29,2 %	10,5	704	25,6 %	3	
0,50 - < 0,75	1 667	56	52,6 %	1 694	0,6 %	69 313	32,6 %	11,7	697	41,1 %	3	
0,75 - < 2,50	4 131	179	61,4 %	4 232	1,3 %	114 335	32,5 %	12,0	2 580	61,0 %	18	
2,50 - < 10,00	2 238	80	64,2 %	2 281	5,0 %	81 055	36,1 %	10,3	2 692	118,0 %	42	
10,00 - < 100,00	1 155	18	73,6 %	1 168	29,3 %	34 741	33,2 %	10,8	2 426	207,7 %	110	
100,00	1 073	14	0,0 %	1 073	100,0 %	28 323	32,4 %	13,3	1 290	120,2 %	246	
Yhteensä	53 368	3 534	53,6 %	55 208	1,0 %	1 100 609	27,7 %	14,0	13 607	22,8 %	430	158

Henkilöasiakkaiden keskimääräiset riskipainot nousivat viime vuodenvaihteesta erityisesti EKP:n maaliskuussa asettamien riskipainokertoimien seurauksena. Toisella vuosineljänneksellä PD-jakaumassa on nähtävissä siirtymä parhaista luottoluokista heikompisiin luottoluokkiin sekä uudesta maksukyvyttömyyden määritelmästä että koronakriisin vaikutuksista johtuen. Myös maksukyvyttömyyden vastuiden määrä on kasvanut. Koronakriisin olennainen vaikutus tulee luotoille myönnettyistä lyhennyksistä.

Vähittäisvastuiden henkilöasiakkaiden maksukykyä arvioivien luokittelumallien antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty omaa henkilöasiakkaiden maksukyvyttömyysaineistoa ja ulkoista aineistoa. Ulkoisena aineistona on hyödynnetty työttömyysasteita vuodesta 1989 alkaen. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu tilastollisen varovaisuuslisän avulla.

Vähittäisvastuiden yritysasiakkaiden luokittelumallien antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty omaa yritysasiakkaiden maksukyvyttömyysaineistoa sekä ulkoista aineistoa. Ulkoisena aineistona samoin kuin PD-malleissa. Lisäksi mallissa hyödynnetään tuotetasoisia vakuudettomien palautusten kassavirtatietoja ja toipumistodennäköisyyksiä sekä vakuuksien arvoille lama-ajan arvostusoikaisuja perustuen 1990-luvun alun lamaan. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu varovaisuuslisän avulla.

Vähittäisvastuiden LGD-estimaattien määrittelyssä on käytetty sopimus-, asiakas-, maksukyvyttömyys-, vakuus- ja perintätietoja vuosilta 2008–2014. Maksukyvyttömyyden määrittelyä sovelletaan samoin kuin PD-malleissa. Lisäksi mallissa hyödynnetään tuotetasoisia vakuudettomien palautusten kassavirtatietoja ja toipumistodennäköisyyksiä sekä vakuuksien arvoille lama-ajan arvostusoikaisuja perustuen 1990-luvun alun lamaan. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu varovaisuuslisän avulla.

Vähittäisvastuiden riskipainolaskennassa sovelletaan asuinkiinteistövuokaudellisille vastuulle 10 %:n ja liikekiinteistövuokaudellisille vastuulle 15 %:n sääntelyn LGD-minimitasoja.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovasta-arvokerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämistehtäviköiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
Vähittäisvastuut - Kiinteistövuokaudelliset												
0,00 - < 0,15	33 140	710	54,8 %	33 529	0,1 %	404 162	25,0 %	15,2	1 976	5,9 %	5	
0,15 - < 0,25	4 554	53	52,1 %	4 581	0,2 %	50 021	27,8 %	15,6	901	19,7 %	3	
0,25 - < 0,50	1 640	60	61,7 %	1 677	0,4 %	29 626	24,3 %	12,6	386	23,0 %	1	
0,50 - < 0,75	1 117	17	53,0 %	1 125	0,5 %	15 257	28,4 %	14,8	411	36,5 %	2	
0,75 - < 2,50	3 218	89	62,7 %	3 274	1,2 %	43 317	27,7 %	13,9	1 990	60,8 %	11	
2,50 - < 10,00	1 496	30	66,5 %	1 517	4,6 %	20 624	28,1 %	13,1	1 991	131,3 %	20	
10,00 - < 100,00	889	10	72,6 %	897	31,3 %	11 357	28,0 %	12,7	2 063	230,1 %	80	
100,00	826	4	0,0 %	826	100,0 %	10 256	19,6 %	13,6	1 152	139,5 %	70	
välisumma	46 880	973	56,1 %	47 426	0,9 %	584 620	25,6 %	14,9	10 869	20,9 %	191	76
Vähittäisvastuut - Muut vastuut												
0,00 - < 0,15	2 208	2 221	52,1 %	3 339	0,1 %	204 570	37,5 %	11,4	278	8,3 %	1	
0,15 - < 0,25	536	57	56,7 %	564	0,2 %	50 742	18,8 %	13,5	64	11,4 %	0	
0,25 - < 0,50	1 026	87	57,4 %	1 069	0,4 %	92 233	36,9 %	7,1	317	29,7 %	2	
0,50 - < 0,75	550	40	52,3 %	568	0,7 %	54 806	40,9 %	5,5	286	50,3 %	2	
0,75 - < 2,50	913	89	59,6 %	957	1,4 %	76 156	48,9 %	5,4	591	61,7 %	6	
2,50 - < 10,00	741	49	62,0 %	765	5,8 %	63 745	51,9 %	4,9	701	91,7 %	22	
10,00 - < 100,00	266	8	74,9 %	271	22,5 %	24 985	50,4 %	4,8	363	133,8 %	31	
100,00	247	9	24,7	247	100,0 %	21 142	75,3 %	12,3	138	55,7 %	175	
välisumma	6 488	2 561	52,7 %	7 781	1,7 %	588 379	40,8 %	8,9	2 738	34,5 %	239	83
Yhteensä	53 368	3 534	53,6 %	55 208	1,0 %	1 172 999	27,7 %	14,0	13 607	22,8 %	430	158

Kiinteistövuokaudellisten vähittäisvastuiden keskimääräisiin PD- ja LGD-parametreihin sekä keskimääräiseen riskipainoon vaikuttavat EKP:n riskiparametri- ja riskipainokertoimet. Sama asiakas voi kuulua useampaan alavastuuryhmään, joten velallisten määrien summat eroavat taulukoiden välillä.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisu
Yritysvastuut												
0,00 - < 0,15	7 066	4 734	68,3 %	8 979	0,1 %	559	44,3 %	4,7	2 386	26,6 %	3	
0,15 - < 0,25	2 625	1 773	69,7 %	3 381	0,2 %	633	44,0 %	6,0	1 509	44,6 %	3	
0,25 - < 0,50	8 362	2 920	59,3 %	9 560	0,4 %	9 636	43,4 %	9,6	5 227	54,7 %	16	
0,50 - < 0,75												
0,75 - < 2,50	8 680	3 632	58,5 %	10 210	1,2 %	10 177	42,4 %	8,5	8 955	87,7 %	53	
2,50 - < 10,00	7 907	2 208	57,6 %	5 669	4,4 %	9 930	42,8 %	7,8	7 235	127,6 %	107	
10,00 - < 100,00	653	130	36,0 %	691	22,7 %	1 426	42,1 %	6,6	1 318	190,8 %	66	
100,00	885	293	58,9 %	965	100,0 %	1 022	43,5 %	13,2			419	
Yhteensä	36 178	15 690	62,2 %	39 454	1,5 %	33 383	43,3 %	7,7	26 629	69,2 %	667	495

Yritysvastuiden keskimääräiset riskipainot kasvoivat hieman viime vuodenvaihteesta.

Yritysvastuiden luokittelumallien antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty omaa yritysasiakkaiden maksukyvyttömyysaineistoa sekä ulkoista aineistoa. Ulkoisena aineistona on käytetty konkurssiosuusia vuodesta 1987 alkaen. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu tilastollisen varovaisuuslisän avulla. Nykyään käytössä olevat yritysasiakkaiden maksukyvyttömyyden todennäköisyydet (PD) otettiin käyttöön ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2015.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisu
Yritysvastuut - Muut vastuut												
0,00 - < 0,15	5 899	3 883	68,9 %	7 563	0,1 %	342	44,3 %	4,3	2 049	27,1 %	3	
0,15 - < 0,25	2 033	1 528	70,4 %	2 632	0,2 %	160	44,4 %	4,3	1 212	46,1 %	2	
0,25 - < 0,50	3 561	2 347	68,9 %	4 591	0,4 %	1 342	43,9 %	4,7	2 918	63,6 %	7	
0,50 - < 0,75												
0,75 - < 2,50	4 068	2 367	58,7 %	5 022	1,2 %	1 746	42,4 %	5,7	5 080	101,2 %	26	
2,50 - < 10,00	3 771	1 419	57,8 %	2 653	4,3 %	1 768	43,1 %	7,7	4 004	150,9 %	49	
10,00 - < 100,00	279	87	30,2 %	295	21,8 %	202	41,7 %	4,6	682	231,0 %	27	
100,00	604	273	59,2 %	677	100,0 %	240	43,5 %	12,3			295	
välisumma	20 214	11 904	65,1 %	23 433	1,2 %	5 800	43,7 %	5,3	15 945	70,1 %	407	363
Yritysvastuut - PK-vastuut												
0,00 - < 0,15	1 167	851	64,2 %	1 416	0,1 %	217	44,3 %	6,8	337	23,8 %	0	
0,15 - < 0,25	592	245	67,3 %	749	0,2 %	473	42,7 %	12,0	297	39,6 %	1	
0,25 - < 0,50	4 802	573	31,5 %	4 969	0,4 %	8 294	43,0 %	14,1	2 309	46,5 %	8	
0,50 - < 0,75												
0,75 - < 2,50	4 612	1 265	58,1 %	5 188	1,2 %	8 431	42,5 %	11,2	3 874	74,7 %	27	
2,50 - < 10,00	4 136	789	57,3 %	3 015	4,6 %	8 162	42,6 %	8,0	3 231	107,2 %	59	
10,00 - < 100,00	373	44	44,3 %	396	23,5 %	1 224	42,3 %	8,1	636	160,8 %	40	
100,00	281	19	56,0 %	287	100,0 %	782	43,4 %	15,3			125	
välisumma	15 963	3 787	54,2 %	16 021	2,0 %	27 583	42,8 %	11,1	10 685	67,9 %	259	132
Yhteensä	36 178	15 690	62,2 %	39 454	1,5 %	33 383	43,3 %	7,7	26 629	69,2 %	667	495

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisu
Luottolaitosvastuut												
0,00 - < 0,15	6 321	426	71,2 %	6 655	0,0 %	160	14,4 %	5,2	533	8,0 %	0	
0,15 - < 0,25	419	189	75,4 %	499	0,2 %	22	16,8 %	2,8	102	20,4 %	0	
0,25 - < 0,50	20	62	58,4 %	56	0,3 %	40	45,0 %	3,1	45	80,3 %	0	
0,50 - < 0,75	483	36	42,1 %	216	0,7 %	50	14,6 %	6,2	77	35,6 %	0	
0,75 - < 2,50	8	7	52,1 %	13	1,3 %	18	45,0 %	11,0	17	134,7 %	0	
2,50 - < 10,00	23	107	47,8 %	75	3,7 %	49	45,0 %	1,3	129	173,2 %	1	
10,00 - < 100,00	1	4	36,7 %	2	11,9 %	12	45,0 %	0,5	5	240,6 %	0	
Yhteensä	7 274	831	66,2 %	7 516	0,1 %	351	15,2 %	5,0	908	12,1 %	2	1

Luottolaitosvastuiden keskimääräiset riskipainot laskivat hieman vuoden aikana. Luottolaitosvastuut ovat noin 88-prosenttisesti asuinkiinteistövakuudellisia joukkolainoja (covered bond).

Luottolaitosvastuiden luokittelumallin antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty luottolaitosvastuiden pisteytyksiä sekä ulkoisia luottoluokituksia ja niitä vastaavia maksukyvyttömyystietoja. Aineiston epävarmuus on huomioitu korjaamalla PD-arvoja varovaisuusmarginaalilla.

2.11 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset (EU CR10, EU CR6)

Oman pääoman ehdotetut sijoitukset yksinkertaisen riskipainotetun menetelmän nojalla

Alaryhmät	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Riskipaino	Vastuun määrä	Riskipainotetut vastuuerät	Pääoma-vaatimukset
Pääomasijoitus osana riittävästi hajautettua salkkua	20		190 %	20	38	3
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	78		370 %	78	288	23
Yhteensä	98			98	326	26

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten määrä-laski hieman vuoden aikana. Pörssilistatut sijoitukset on arvostettu markkina-arvoon.

PD/LGD-menetelmä

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavaroeroa	Keskimääräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämistehtävien ja CCF:n jälkeen	Keskimääräinen PD	Velallisten määrä	Keskimääräinen LGD	Keskimääräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keskimääräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon alentumiset ja arvoniukaisuus
0,75 - < 2,50	2 310			2 310	1,3	3	90,0	21,5	6 769	293,1	26	

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten PD/LGD-menetelmällä on käsitelty konsolidointiryhmän strategiset sijoitukset, joista olennaisimmat (EAD 2 306 miljoonaa euroa) ovat sijoitukset Ryhmän vakuutusyhtiöissä. Näissä vastuissa EAD on sama kuin bruttovastuut, eikä vastuisiin sisälly taseen ulkopuolisia eriä. PD listaamattomille sijoituksille on 1,25, joka määräytyy sääntelystä. Vastuiden määrissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Keskimääräinen riskipaino nousi EKP:n riskipainokertoimista johtuen. Maturiteetti on esitetty niistä instrumenteista, joilla on eräpäivä.

2.12 Vähentämättömät osuudet vakuutusyhtiöissä (EU INS1)

30.6.2020, milj. €

	Arvo
Sellaisten finanssialan yhteisöjen omien varojen instrumenttien omistusosuudet, joissa laitoksilla on huomattavia sijoituksia, joita ei ole vähennetty omista varoista (ennen riskipainotusta)	2 306
Riskipainotetut vastuuerät yhteensä	6 759

Konsolidointiryhmän vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään valvojan luvan mukaisesti oman pääoman ehtoisissa sijoituksissa. OP Ryhmä on lokakuussa 2015 saanut EKP:lta luvan käsitellä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset riskipainotettuina erinä aiemman käytännön mukaisesti. Vakuutusyhtiösijoitusten riskipainotetut erät nousivat uuden maksukyvyttömyyden määrittelyn käyttöönottoon liittyen EKP:n asettamien riskipainokertoimien seurauksena.

2.13 IRB-riskipainotettujen erien siltalaskelma (EU-CR8)

Milj. €	a		b	
	Riskipainotettujen vastuuerien määrät	Pääoma-vaatimukset		
1 Riskipainotetut vastuuerät edellisen raportointikauden lopussa 31.3.2020	40 732	3 259		
2 Vastuiden määrä	-1	0		
3 Vastuiden laatu	413	33		
9 Riskipainotetut vastuuerät raportointikauden lopussa 30.6.2020	41 145	3 292		

Siltalaskelmalla on esitetty viimeisimmän neljännesvuoden aikana tapahtuneet muutokset vähittäisvastuissa, yritys vastuissa ja luottolaitos vastuissa. Vastuiden laatu -rivillä riskipainotettujen erien kasvua selitti vastuiden siirtymät heikompiin luottoluokkiin.

2.14 Lainanhoitojoustosaamisten laatu (lomake 1, EU CQ1)

30.6.2020, milj. €	a		b		c		d		e		f		g		h	
	Lainanhoitojoustosaamisten bruttomääräinen kirjanpitoarvo / nimellisarvo				Kertyneet arvonalentumiset, kertyneet käyvä arvon negatiiviset muutokset, jotka johtuvat luottoriskistä ja varauksista				Lainanhoitojoustosaamisille saadut vakuudet ja takaukset							
	Terveet ja erääntyneet lainanhoitojoustosaamiset	Järjestämättömät lainanhoitojoustosaamiset	Joista maksukyvyttömyystilassa olevat	Joista arvolla alentuneet	Terveissä ja erääntyneissä lainanhoitojoustosaamisissa	Järjestämättömässä lainanhoitojoustosaamisissa										
1 Luotot	2 862	793	658	507	18	111	3 368									650
5 Muut rahoituslaitokset	0				0		0									
6 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	661	290	261	197	13	69	805									206
7 Kotitaloudet	2 201	503	398	311	5	42	2 562									444
9 Annetut luottositoumukset	4	15	15	15	2		2									0
10 Yhteensä	2 866	809	673	523	18	113	3 369									651

Lainanhoitojoustojen eli käytännössä lyhennysvapaiden määrä on kasvanut koronaviruksen seurauksena.

2.15 Terveiden ja erääntyneiden sekä järjestämättömien saamisten luottojen laatu erääntymispäivien mukaan (lomake 3, EU CQ3)

	Kirjanpitoarvo, brutto / nimellisarvo			
	Terveet ja erääntyneet saamiset			
	Eraantymät- tomät tai eraantyneet ≤ 30 päivää	Eraantyneet > 30 päivää ≤ 90 päivää		
a	b	c		
30.6.2020, milj. €				
1 Luotot	114 611	114 545	67	
2 Keskuspankit	22 240	22 240		
3 Julkisyhteisöt	1 939	1 939		
4 Luottolaitokset	240	240		
5 Muut rahoituslaitokset	1 038	1 038		
6 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	36 018	36 007	11	
7 Joista pienet ja keskisuuret yritykset	17 051	17 042	9	
8 Kotitaloudet	53 136	53 081	55	
9 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	14 492	14 492		
11 Julkisyhteisöt	4 602	4 602		
12 Luottolaitokset	7 906	7 906		
13 Muut rahoituslaitokset	139	139		
14 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	1 845	1 845		
15 Taseen ulkopuoliset vastuut	24 912			
17 Julkisyhteisöt	1 818			
18 Luottolaitokset	845			
19 Muut rahoituslaitokset	520			
20 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	15 663			
21 Kotitaloudet	6 066			
22 Yhteensä	154 015	129 037	67	

	Kirjanpitoarvo, brutto / nimellisarvo								
	Järjestämättömät saamiset								
	Todenna- koisesti maksamatta jaavat, jotka ovat eraantymät- tomia tai eraantyneet ≤ 90 päivää	Eraantyneet > 90 päivää ≤ 180 päivää	Eraantyneet > 180 päivää ≤ 1 vuosi	Eraantyneet > 1 vuosi ≤ 2 vuosis	Eraantyneet > 2 vuotta ≤ 5 vuotta	Eraantyneet > 5 vuotta ≤ 7 vuotta	Eraantyneet > 7 vuotta	Joista maksukyvyt- tomyytilassa olevat	
d	e	f	g	h	j	k	l		
30.6.2020, milj. €									
1 Luotot	2 514	1 426	96	164	129	200	104	48	2 267
5 Muut rahoituslaitokset	0	0			0				0
6 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	1 379	679	22	69	41	102	86	34	1 281
7 Joista pienet ja keskisuuret yritykset	624	389	21	20	40	92	55	7	554
8 Kotitaloudet	1 135	747	74	95	88	98	19	14	986
9 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	0	0							0
14 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	0	0							0
15 Taseen ulkopuoliset vastuut	177								165
20 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	163								154
21 Kotitaloudet	14								11
22 Yhteensä	2 691	1 426	96	164	129	200	104	48	2 432

2.16 Terveet ja erääntyneet sekä järjestämättömät saamiset sekä niihin liittyvät varaukset (lomake 4, EU CR1)

30.6.2020, milj. €	Kirjanpitoarvo, brutto / nimellisarvo					
	Terveet ja erääntyneet saamiset			Järjestämättömät saamiset		
	Josta vaihe 1	Josta vaihe 2		Josta vaihe 1	Josta vaihe 2	
1 Luotot	114 611	105 599	9 012	2 514	145	1 982
2 Keskuspankit	22 240	22 240				
3 Julkisyhteisöt	1 939	1 927	12			
4 Luottolaitokset	240	240				
5 Muut rahoituslaitokset	1 038	1 034	3	0		0
6 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	36 018	32 652	3 366	1 379	40	966
7 Joista pienet ja keskiuuret yritykset	17 051	14 846	2 202	624	34	575
8 Kotitaloudet	53 136	47 505	5 631	1 135	106	1 016
9 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	14 492	14 492		0		
11 Julkisyhteisöt	4 602	4 602				
12 Luottolaitokset	7 906	7 906				
13 Muut rahoituslaitokset	139	139				
14 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	1 845	1 845		0		
15 Taseen ulkopuoliset vastuut	24 912	23 838	1 074	177	3	141
17 Julkisyhteisöt	1 818	1 823	-5	0		
18 Luottolaitokset	845	845				
19 Muut rahoituslaitokset	520	516	4			
20 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	15 663	14 678	985	163	2	130
21 Kotitaloudet	6 066	5 975	91	14	1	11
22 Yhteensä	154 015	143 929	10 087	2 691	148	2 123

30.6.2020, milj. €	g		h		i		j		k		l		m		n		o	
	Kertyneet arvonalentumiset, kertyneet käyvän arvon negatiiviset muutokset, jotka johtuvat luottoriskistä ja varauksista																	
	Terveet ja erääntyneet saamiset - kertyneet arvonalentumiset ja luottotappioita varten tehdyt varaukset						Järjestämättömät saamiset - kertyneet arvonalentumiset, kertyneet käyvän arvon negatiiviset muutokset, jotka johtuvat luottoriskistä ja varauksista						Kertyneet määrät osittain luottotappioiksi kirjatuista eristä		Saadut vakuudet ja takaukset			
	Josta vaihe 1	Josta vaihe 2		Josta vaihe 1	Josta vaihe 2		Josta vaihe 1	Josta vaihe 2		Josta vaihe 1	Josta vaihe 2		Terveille ja erääntyneille saamisille	Järjestämättömille saamisille				
1 Luotot	156	56	100	533	3	533							75 592	1 426				
3 Julkisyhteisöt	1	1	0	0									297					
4 Luottolaitokset	1	1											9					
5 Muut rahoituslaitokset	1	1	0	0		0							597	0				
6 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	116	45	70	391	2	392							26 045	528				
7 Joista pienet ja keskiuuret yritykset	47	18	33	193	2	190							15 927	387				
8 Kotitaloudet	38	9	30	142	1	141							48 644	897				
9 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2	2											3					
11 Julkisyhteisöt	0	0											1					
12 Luottolaitokset	0	0											1					
13 Muut rahoituslaitokset	1	0																
14 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	1	1											1					
15 Taseen ulkopuoliset vastuut	16	4	3	9	0	18							5 085	5				
17 Julkisyhteisöt	0	0											399					
18 Luottolaitokset	0	0											11					
19 Muut rahoituslaitokset	0	0	0										28					
20 Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	15	3	3	9	0	18							3 836	4				
21 Kotitaloudet	0	0	0	0	0								813	1				
22 Yhteensä	174	61	102	541	3	551							80 680	1 431				

2.17 Haltuun otetut vakuudet ja toimeenpanomenettelyt (lomake 9, EU CQ7)

30.6.2020, milj. €	a		b	
	Haltuun otettu vakuus			
	Arvo alkuperäisessä kirjauksessa		Kertyneet negatiiviset muutokset	
1 Tuotantotilat ja laitteet				
2 Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			5	-1
3 Asuinkiinteistö				
4 Liikekiinteistö			5	-1
5 Irtain omaisuus (auto, laiva jne.)				
6 Oman ja vieraan pääoman ehtoiset instrumentit				
7 Muu				
8 Yhteensä			5	-1

2.18 Koronakriisiin varautumiseksi myönnettyjen julkisten takausohjelmien alla myönnetty uudet luotot (lomake 3)

	a	b	c	d
	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Takauksen hyödynnettyissä oleva enimmäismäärä	Brutto kirjanpitoarvo
		josta lainanhoitojoustosaamiset	Saadut julkiset takaukset	Sisäänvirtaukset järjestämätömiin saamiisiin
30.6.2020, milj. €				
1 Julkisten takausohjelmien alla myönnetty uudet luotot	118	1	67	2
2 joista kotitaloudet	2			
3 joista asuinkiinteistövakuudelliset	1			
4 joista rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	102	1	60	2
5 joista pienet ja keskiuuret yritykset	72			2
6 joista liikekiinteistövakuudelliset	9			1

3 Vastapuoliriski ja markkinariski

3.1 Vastapuoliriskivastuun analyysi menetelmän mukaan (EU CCR1)

Johdannaissopimuksista aiheutuva luottoriski määritellään vastapuoliriskinä, joka perustuu johdannaissopimusten päivittäiseen markkina-arvostukseen.

Asiakslimiittien koot määritellään johdannaissopimusten pääomien ja arvioitujen voimassaoloaikojen perusteella.

Johdannaissopimuksista muodostuva vastapuoliriski muodostuu saamisista, joita OP Ryhmällä voi olla kaupankäyntivastapuoliaan kohtaan vastapuolten maksukyvyttömyyshetkellä. Vastapuoliriskiä mitataan OP Ryhmässä käyvän arvon menetelmällä, jossa vastuuarvo muodostuu sopimuksen markkina-arvosta sekä arvioidusta potentiaalisesta tulevaisuuden luottoriskistä. Käyvän arvon menetelmän mukaista vastuun määrää käytetään vakavaraisuuden viranomaisvaateen ja taloudellisen pääomavaateen laskennassa.

Yritysvastapuolten vastuurajat vahvistetaan kerran vuodessa, jolloin myös tarkistetaan johdannaissopimusten vakuustilanne.

Pankkivastapuolten johdannaista aiheutuvaa luottoriskiä vähennetään vakuuksien avulla, jolloin käytössä on ISDA-yleissopimukseen liitettävä ISDA Credit Support Annex -sopimus (CSA). Vakuusjärjestelmässä vastapuoli toimittaa saatavan vakuudeksi käteistä tai arvopapereita. Vakuuksien täsmätykset vastapuolten välillä tehdään päivittäin. Muiden takauksien ja vakuuksien osalta noudatetaan samaa käytäntöä kuin luottoriskeissä. Vakuuksien riittävyys varmistetaan osana päivittäistä likviditeettinhallintaa stressitestimenetelmin.

Vastapuoliriskistä johtuvaa vakavaraisuusvaatimusta voi syntyä sekä rahoitustoiminnan että kaupankäyntivaraston eristä. Vastapuoliriskistä johtuvaa vakavaraisuusvaatimusta lasketaan muun muassa OTC-johdannaissille sekä takaisinosto- ja myyntisopimuksille.

	b	c	f	g
	Jälleenhankinta-kustannukset / nykyinen markkina-arvo	Tulevaisuuden potentiaalinen luottoriski	EAD luottoriskin vähentämistehtäviköiden jälkeen	Riskipainotetut vastuuerät
30.6.2020, milj. €				
1 Käyvän arvon menetelmä	2 156	1 316	3 472	665

Vastapuoliriskin vastuiden määrä kasvoi viime vuodenvaihteesta.

3.2 Vastuun arvonokaisun (CVA) pääomavaatimukset (EU CCR2)

	a	d
	Vastuuarvo	Riskipainotetut vastuuerät
30.6.2020, milj. €		
4 Kaikki standardimenetelmän soveltamisalaan kuuluvat salkut		353
5 Vastuun arvonokaisun pääomavaatimuksen soveltamisalaan kuuluvat yhteensä		353

CVA pääomavaatimus kasvoi vuodenvaihteesta.

3.3 Standardimenetelmä – vastapuoliriskivastuut sääntelyyn kuuluvan salkun ja riskin mukaan (EU CCR3)

Milj. €	Vastuuryhmit	Riskipaino					Yhteensä	Joista luokittelemattomia
		0 %	2 %	50 %	100 %	Muut		
	1 Valtiot tai keskuspankit	373					373	
	2 Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	738					738	
	3 Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset					1	1	1
	4 Kansainväliset kehityspankit	249					249	
	6 Laitokset		364				364	364
	11 Yhteensä	1 360	364		1		1 726	366

Keskusvastapuoliselvitetävien vastuiden määrä on esitetty sarakkeessa 2 %. Vastuiden määrät kasvoivat viime vuodenvaihteesta.

3.4 IRB-menetelmä – vastapuoliriskivastuut salkun ja PD-alan mukaan (EU CCR4)

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g
	EAD luottoriskin vähentämistehtäviiden jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riski-painotetut vastuuerat	Keski-määräinen riskipaino
Yritysvastuut							
0,00 - < 0,15	572	0,1 %	101	44,6 %	0	150	26,3 %
0,15 - < 0,25	162	0,2 %	34	45,0 %	0	76	46,7 %
0,25 - < 0,50	117	0,3 %	63	44,8 %	0	74	63,1 %
0,75 - < 2,50	179	1,2 %	113	38,4 %	0	154	86,0 %
2,50 - < 10,00	39	3,7 %	66	45,0 %	0	53	134,7 %
10,00 - < 100,00	1	12,7 %	4	45,0 %	0	1	233,8 %
100,00	13	100,0 %	4	45,0 %	0		
Yhteensä	1 083	1,6 %	385	43,7 %	0	508	46,9 %

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g
	EAD luottoriskin vähentämistehtäviiden jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riski-painotetut vastuuerat	Keski-määräinen riskipaino
Luottolaitosvastuut							
0,00 - < 0,15	520	0,1 %	26	22,7 %	0	86	16,5 %
0,15 - < 0,25	18	0,2 %	12	9,2 %	0	2	9,3 %
0,25 - < 0,50	125	0,3 %	8	27,3 %	0	61	48,7 %
Yhteensä	663	0,1 %	46	23,2 %	0	148	22,3 %

Yritysvastuiden ja luottolaitosvastuiden keskimääräiset riskipainot nousivat viime vuodenvaihteesta. Vähittäisvastoista ei ole esitetty tietoja, vähittäisvastuiden vastapuoliriskivastuiden määrä ei ole olennainen.

3.5 Nettoutuksen ja hallussa olevien vakuuksien vaikutus vastuuarvoihin (EU CCR5-A)

30.6.2020, milj. €	a	b	c	d	e
	Positiivinen käypä bruttoarvo	Nettoutusedut	Nettoutettu nykyinen luottoriski	Hallussa olevat vakuudet	Netto-luottoriski
1 Johdannaiset	7 268	3 291	3 977	505	3 472
4 Yhteensä	7 268	3 291	3 977	505	3 472

Johdannaisten nettovastuiden määrä kasvoi vuodenvaihteesta.

3.6 Vastapuoliriskiä liittyviä vastuuta koskevien vakuuksien kokoonpano (EU CCR5-B)

30.6.2020, milj. €	Johdannaissuojauksissa käytetty vakuus			
	Saadun vakuuden käypä arvo		Asetetun vakuuden käypä arvo	
	Erötetty	Erottamaton	Erötetty	Erottamaton
1 Käteinen		457	0	700
2 Valtionvelka		0	435	227

Keskusvastapuolelle annetut vakuudet ovat erotettuja. Vakuudet muiden vastapuolien kanssa ovat erottamattomia. Suurin osa vakuuksista on käteistä.

3.7 Luottojohdannaistavastuut (EU CCR6)

30.6.2020, milj. €	a	b	c
	Luottojohdannaisten suojaukset	Muut luottojohdannaist	
	Ostettu suoja	Myyty suoja	
Nimellisarvot			
Indeksiin liittyvät luottoriskinvaihtosopimukset			121
Muut luottojohdannaist			58
Nimellisarvot yhteensä			178
Käyvät arvot			-21
Positiivinen käypä arvo (varat)			1
Negatiivinen käypä arvo (velat)			-21

Luottojohdannaisten määrä oli hieman alhaisempi kuin viime vuodenvaihteesta.

3.8 Vastuut keskusvastapuolille (EU CCR8)

30.6.2020, milj. €	a	b
	EAD luottoriskin vähentämisen jälkeen	Riskipainotetut vastuuerät
1 Ehdot täyttävään keskusvastapuoleen liittyvät vastuut (yhteensä)	364	7
2 Vastuut ehdot täyttävässä keskusvastapuolella (lukuun ottamatta alkuperäistä marginaalia ja maksuja maksukyvyttömyysrahastoon), joista	364	7
3 i) OTC-johdannaiset	364	7
7 Erotettu alkuperäinen marginaali (initial margin)	435	

Keskusvastapuoleen liittyvien vastuiden määrä on noussut hieman alkuvuoden aikana. Alkuperäinen marginaali riippuu position riskitasosta; marginaalin määrä on kasvanut alkuvuoden aikana.

3.9 Standardimenetelmän soveltamisalaan kuuluva markkinariski (EU MR1)

30.6.2020, milj. €	a	b
	Riskipainotetut vastuuerät	Pääomavaatimukset
Suorat tuotteet		
1 Korkoriski (yleinen ja erityinen)	1 175	94
4 Hyödykeriski	12	1
Optiot		
6 Delta plus -menetelmä	829	66
9 Yhteensä	2 016	161

Yleis- ja erityisriskin määrä pysyi vuodenvaihteen tasolla. Delta plus -menetelmän mukaisten riskipainotettujen erien määrä kasvoi.

4 Velkaantuneisuus ja maksuvalmius

4.1 Velkaantuneisuus

Velkaantuneisuus, milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Ensisijainen pääoma (T1)	10 885	10 879
Vastuut yhteensä	144 356	131 504
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,5	8,3

Vähimmäisomavaraisuusaste laski erityisesti tehtyjen keskuspankkitalletusten kasvatettua vastuiden määrää. Velkaantumistasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu katsauskauden lopun luvuilla.

4.2 Maksuvalmiusvaatimuksen julkistamislomake (EU LIQ1)

Konsolidoinnin soveltamisala

Konsolidoitu

milj. €

Vuosineljännes, joka päättyy (30. kesäkuu 2020)	Palnotettu arvo yhteensä (keskiarvo)			
	30.6.2020	31.3.2020	31.12.2019	30.9.2019
Keskiarvojen laskennassa käytettyjen tietopisteiden määrä: 12				
	OIKAISTU ARVO YHTEENSÄ			
21 MAKSUVALMIUSPUSKURI	21 847	20 064	20 026	19 462
22 KÄTEISEN NETTOULOSVIRTAUKSET	13 473	13 071	13 023	12 807
23 Maksuvalmiusvaatimus (%)	162 %	153 %	154 %	152 %

Maksuvalmiusvaatimuksen luvut on esitetty vuosineljännesten kuukausien loppujen keskiarvoina.

5 Julkistamisvaatimusten täyttäminen

5.1 Julkistamisvaatimusten täyttäminen

CRR art.	Viittaus
431 Julkistamisvaatimusten soveltamisala	
1 Yleiset julkistamisvaatimukset	Tämä raportti, OP Ryhmän tilinpäätös 2019 sekä www.op.fi:ssa julkaistavat tiedot
2 Toimivaltaisten viranomaisten antamat luvut	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. sekä tämän raportin johdanto ja kohta 1.3
3 Virallinen toimintalinja	OP Ryhmän johdon hyväksymät vakavaraisuustietojen julkistamisperiaatteet
4 Vaadittaessa perusteltava luottoluokitusta koskevat päätökset	Toimitetaan pyydettyä
432 Ei-olennaiset tiedot ja liikesalaisuutena tai luottamuksellisuena pidettävät tiedot	
1-4 Laitokset voivat jättää julkistamatta epäolennaisia, liikesalaisuuksiksi tai luottamuksellisiksi luokiteltuja tietoja	Kohta 5.2
	Tiedot julkistetaan vuosittain tilinpäätöksen julkaisupäivän yhteydessä. Neljännesvuosittain ja puolivuositain julkistettavat tiedot esitetään osavuositarkastusten yhteydessä. Julkistamisfrekvenssi arvioidaan vakavaraisuustietojen julkistamisperiaatteiden mukaan.
433 Julkistamisen määräajat	
434 Julkistamistavat	www.op.fi
435 Riskienhallintatallotteet ja -käytänteet	
1 a) Riskien hallinnassa sovellettavat strategiat ja prosessit	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIOA)
1 b) Rakenne ja organisaatio	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohdat 2. ja 3. (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIOA)
1 c) Raportointijärjestelmät	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIOA) sekä www.op.fi > OP Ryhmä > Mediale > Raportit > OPn raportit > vuosi 2019 > Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, kohta 6.
1 d) Riskienhallintamenetelmät	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIOA), tämän raportin kohdat 2.10. (EU CR3) ja 2.11.
1 e) Laitoksen riskienhallintajärjestelyiden riittävyyttä koskeva julistus	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 5. (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIOA)
1 f) Riskiprofiili	Tilinpäätöksen 2019 liite 51. OP Ryhmän riskitoleranssit
EPV:n ohjeet maksuvalmiusvaatimukseen liittyvien tietojen julkistamisesta maksuvalmiusriskin hallintaa koskevan julkistamisen täydentämiseksi 435 artiklan mukaisesti (EBA/GL/2017/1)	Kohta 4.2 (LIQ1) ja Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, erityisesti kohta 4. (LIOA)
	www.op.fi: OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi sekä www.op.fi > OP Ryhmä > Mediale > Raportit > OPn raportit > vuosi 2019 > Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä
2 a)-e) Ylimmän hallintoelimen organisointi	
436 Soveltamisala	
a) Laitoksen nimi	Johdanto
b) Tiedot tilinpäätöksen laadinnan ja vakavaraisuusvaatimusten eroista	Johdanto
c) Esteet, jotka häiritsevät omien varojen nopeaa siirtoaemoyrityksen ja sen tytäryritysten välillä	Ei sovellu.
d) Kokonaismäärä, jolla todelliset omat varat ylittävät konsolidoinnin ulkopuolisilta tytäryrityksiltä vaaditun, sekä kyseisen tytäryrityksen tai kyseisten tytäryritysten nimet.	Ei sovellu.
e) Olosuhteet, joissa 7 ja 9 artiklan säännöksiä voidaan soveltaa.	Ei sovellu.
437 Omat varat	
1a) Omien varojen täydellinen täsmäytys tarkastettuun tilinpäätökseen sisältyvään taseeseen	Kohta 1.1.
1b) Kuvaus omiin varoihin luettavien instrumenttien keskeisistä ominaisuuksista	Ei esitetä puolivuositain
	Instrumenttien ehdot löytyvät liikkeellelaskijoiden nettisivuilta. Ydinpääomainstrumenttien (CET1) ehdot löytyvät Osuuspankkien säännöistä pankkien omilta sivuilta: op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > osuuspankit
1c) Omiin varoihin kuuluvien instrumenttien kaikki ehdot	Ensisijaisen lisapääoman (AT1) ja toissijaisen pääoman (T2) instrumenttien ehdot löytyvät OP Yrityspankin sivuilta: op.fi > OP RYHMÄ > velkasijoittajat
1d) Sovellettavat suodattimet ja vähennykset	Kohta 1.1.
1e) Kuvaus rajoituksista, joita sovelletaan omien varojen laskennassa	Kohta 1.1.
1f) Vakavaraisuussuhteet, jotka on laskettu käyttämällä muulla kuin asetuksessa säädetyllä perustalla määritettyjä omien varojen osatekijöitä, kattava selostus kyseisten vakavaraisuussuhteiden laskentaperustasta.	Ei sovellu.
2) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1423/2013 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisista laitosten omia varoja koskevien julkistamisvaatimusten teknisistä täytäntöönpanostandardeista	Ei esitetä puolivuositain
438 Pääomavaatimukset	
a) Tiivistelmä menetelmistä, joilla arvioidaan sisäisen pääoman riittävyyttä	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet sekä tilinpäätöksen liite. 51 OP Ryhmän riskitoleranssit
b) Viranomaisen pyynnöstä tulokset vakavaraisuuden hallinnan prosessista, ml. lisapääomavaatimukset	Kohta 1.4.
c) Luottoriskin omien varojen vaatimukset (SA-menetelmä)	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
c) Luottoriskin omien varojen vaatimukset luottoriskille (IRB-menetelmä)	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
i) kuhunkin artiklassa 155 mainittuun menetelmään:	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
ii) Porsillistattuihin vastuisiin, riittävän hyvin hajautettuihin salkkuihin sisältyviin pääomasijoituksiin ja muihin vastuisiin	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
iii) Vastuut, jotka ovat omien varojen vaatimusten osalta valvonnallisen siirtymän (supervisory transition) alaisia.	Ei sovellu.
iv) Vastuut, joihin sovelletaan omien varojen vaatimusten osalta voimassa olevien sääntöjen jatkamista.	Ei sovellu.
e) Laitoksen kaupankäyntivarastoon liittyvää liiketoimintaa koskevat omien varojen vaatimukset	Kohdat 1.2 (EU OV1), 1.3 ja 3.9 (MR1)
f) Operatiivisen riskin omien varojen vaatimukset	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
Erityiskohteiden rahoitukseen liittyvät vastuut ja oman pääoman ehtoiset vastuut, yksinkertainen menetelmä - riskipainot	Kohta 2.11 (EU CR10)
439 Vastuut, joihin kohdistuu vastapuoliriski	
a) Selvitys menetelmistä sisäisen pääoman kohdentamisessa ja luottolimiittien asettamisessa	Kohta 3.1 (EU CCR1), (EU CCRA) sekä Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU CCRA), kohta 4.8
b) Selvitys menettelytaoista vakuuksien turvaamisessa ja luottorahastojen perustamisessa	Kohta 3.1 (EU CCR1), (EU CCRA) sekä Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU CCRA), kohta 4.8
c) Selvitys vastuisiin sovellettavista menettelytaoista, joihin kohdistuu wrong-way-riski	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU CCRA), kohta 4.8
d) Selvitys vakuuden määrän vaikutuksesta, joka laitoksen on asetettava luottoluokituksen heiketessä	Ei esitetä puolivuositain
e) 1) Sopimusten käypä positiivinen bruttoarvo, 2) nettoutuksesta saatava hyöty, 3) nykyhetken nettoutettu luottoriski, 4) hallussa olevat vakuudet ja 5) johdannaisiin liittyvä nettoluottoriski	Kohta 3.5 (EU CCR5-A)
f) Vastuuarvo soveltuva menetelmä käyttäen	Kohta 3.4 (EU CCR4)
g) Luottojohdannaissuojan nimellisarvo ja nykyhetken luottoriskin jakautuminen luottoriskin tyyppin mukaan	Kohta 3.7. (EU CCR6)

h) Luottojohdannaistransaktioiden nimellisarvot jaoteltuna laitoksen omaan lainasalkkuun liittyvän käytön sekä sen harjoittamaan välitystoimintaan liittyvän käytön mukaan, mukaan luettuna käytettyjen luottojohdannaistulojen jakaama, jaoteltuna edelleen kunkin tuoter ryhmän sisällä ostetun ja myydyin suojan mukaan.	Kohta 3.7. (EU CCR6)
i) Alfian estimaatti	Ei sovellu.
440 Pääomapuskurit	
1a) Vastasyklisen pääomapuskurin kannalta merkityksellisten luottovastuiden maantieteellinen jakautuminen	Ei esitetä puolivuositain
1b) Laitoskohtaisen vastasyklisen pääomapuskurin määrä	Ei esitetä puolivuositain
441 Maailmanlaajuisen järjestelmällisen merkittävyyden indikaattorit	Ei sovellu
442 Luottoriskioikaisut	
a) Kirjanpidossa käytettävät määritelmät eräantuneisuudelle ja varojen arvon alentumiselle.	Tilinpäätöksen 2019 liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liite 53. Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta sekä ongelmasaamiset
b) Yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen määrittämisessä käytetyt menetelmät ja tekniikat	Tilinpäätöksen 2019 liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
c) Vastuiden kokonaismäärä kirjanpidollisten nettoutusten jälkeen ilman luottoriskin vähentämisen vaikutuksia sekä vastuiden keskimääräinen arvo jakson aikana vastuuryhmittäin	Ei esitetä puolivuositain
d) Vastuiden maantieteellinen jakautuminen	Kohta 2.4 (EU CR1-C)
e) Vastuiden jakautuminen toimialoihin ja vastapuoliin	Kohdat 2.1 (EU CRB-D) ja 2.3 (EU CR1-B) Eritelty olennaiset vastuuryhmit.
f) Erittely vastuiden jäljellä olevasta maturiteetista vastuuryhmittäin	Kohta 2.15 (Lomake 3, EU CQ3)
g) merkittäviä toimialojen ja vastapuolten tyypeistä	Kohdat 2.2 (EU CR1-A) ja 2.3 (EU CR1-B)
a. erikseen vastuut, joihin liittyvät maksut ovat eräantuneet, ja vastuut, joiden arvo on alentunut	Kohdat 2.2 (EU CR1-A) ja 2.3 (EU CR1-B)
b. yleiset ja erityiset luottoriskioikaisut	Kohdat 2.2 (EU CR1-A) ja 2.3 (EU CR1-B)
c. yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen vuoksi raportointikauden aikana tehdyt kulukirjaukset	Kohdat 2.2 (EU CR1-A) ja 2.3 (EU CR1-B)
h) Arvoltaan alentuneiden ja eräantuneita maksuja sisältävien vastuiden määrä jaoteltuna maantieteellisiin alueisiin ml. tarvittaessa maantieteelliseen alueeseen liittyvien yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen arvo	Kohta 2.4 (EU CR1-C)
i) Arvoltaan alentuneisiin vastuksiin tehtyjen yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen muutosten täsmäytys erikseen ilmoitettuna. Seuraavat tiedot on ilmoitettava:	Kohta 2.5 (EU CR2-A)
i. kuvaus siitä, minkä tyyppisiä yleisiä ja erityisiä luottoriskioikaisuja on tehty	Kohta 2.5 (EU CR2-A)
ii. määrä tilikauden alussa	Kohta 2.5 (EU CR2-A)
iii. luottoriskioikaisuja vastaan raportointikauden aikana vähennetty määrä	Kohta 2.5 (EU CR2-A)
iv. määrät, jotka on raportointikauden aikana vähennetty tai kumottu vastuiden aiheuttamien arvioitujen tappioiden vuoksi, sekä muut oikaisut mukaan lukien kurssierojen, liiketoimintojen yhdistämisen, tytäryritysten hankkimisen ja myymisen sekä luottoriskioikaisujen välisten siirtojen vuoksi tehdyt oikaisut	Kohta 2.5 (EU CR2-A)
v. määrä tilikauden lopussa	Kohta 2.5 (EU CR2-A)
Suoraan tuloslaskelmaan kirjatut erityiset luottoriskioikaisut ja niiden peruutusten määrät on ilmoitettava erikseen.	Ei sovellu.
443 Klennittämätön omaisuus	
EBA/GL/2014/03 Ohjeet varojen sitoutumisastetta koskevien tietojen julkistamisesta	Ei esitetä puolivuositain
444 Ulkoisten luottoluokituksen käyttö	
a) Valittujen ulkoisten luottoluokituslaitosten ja vientitakuulaitosten nimet	Kohta 2.9 (EU CRD)
b) Vastuuryhmit, joihin ulkoisen luottoluokituslaitoksen tai vientitakuulaitoksen luokituksia sovelletaan	Kohta 2.9 (EU CRD)
c) Kuvaus prosessista, jolla liikkeeseenlaskijakohtaisia ja arvopaperikohtaisia luokituksia kohdistetaan omaisuuserille, jotka eivät kuulu kaupankäyntivarastoon	Kohta 2.9 (EU CRD)
d) Kunkin valitun luottoluokituslaitoksen tai vientitakuulaitoksen ulkoisten luottoluokituksen sijoittaminen standardimenetelmän mukaisiin luottoluokittain ottaen huomioon, että tietoa ei tarvitse ilmoittaa, jos laitos noudattaa EPV:n julkistamaa standardiluokittelua	Ei sovellu.
e) Vastuuarvot ja vastuuarvot sen jälkeen, kun jokaiseen standardimenetelmässä kuvattuun luottoluokkaan on sovellettu luottoriskin vähentämisen menetelmää, sekä omista varoista vähennettyjen vastuiden arvo.	Kohdat 2.8 (EU CR4) ja 2.9 (EU CR5)
445 Markkinariskit	Kohdat 1.3 ja 3.9 (EU MR1)
446 Operatiivinen riski	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.9 ja tämän raportin kohta 1.3
447 Kaupankäyntivarastoon kuulumattomien osakkeisiin sisältyvät vastuut	
a) vastuiden tavoitteisiin perustuva erittely ml. myyntivoittojen yhteydet ja strategiset syyt sekä kuvaus käytetyistä kirjanpito- ja arvostusmeneteltyistä sisältäen arvostukseen vaikuttavat keskeiset oletukset ja käytännöt ja kyseisiin käytäntöihin tehdyt keskeiset muutokset	Tilinpäätöksen 2019 liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
b) tasearvo ja käypä arvo sekä (porssilistatuista instrumenteista) vertailu markkinahinnan kanssa, jos se poikkeaa olennaisesti käyvästä arvosta. (Vastuun määrä = markkina-arvo)	Kohta 2.11 (EU CR10)
c) porssilistattujen vastuiden, riittävän hyvin hajautettuihin salkkuihin sisältyvien pääomasijoitusten sekä muiden vastuiden tyypit, ominaispiirteet ja arvo	Kohta 2.11 (EU CR10)
d) omaisuuserien myynnistä ja realisoinnista jakson aikana kertyneet kumulatiiviset voitot ja tappiot.	Tilinpäätöksen 2019 liite 7. Sijoitustoiminnan nettotuotot
e) Realisointumattomien voittojen ja tappioiden yhteismäärä ja uudelleenarvostuksesta syntyneiden pillevien voittojen ja tappioiden yhteismäärä sekä kaikki kyseiset määrät, jotka sisältyvät ensisijaisiin tai toissijaisiin omiin varoihin.	Tilinpäätöksen 2019 liite 36. Oma pääoma ja liite 20. Sijoitusomaisuus
448 Kaupankäyntivarastoon kuulumattomien positiivisiin kohdistuva korkoriski	
a) Korkoriskin ominaispiirteet ja keskeiset oletukset (ml. luottojen ennen aikaista takaisinmaksua ja eräpäivätoimia talletuksia koskevat oletukset) sekä korkoriskin mittaustehyeys	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.5 ja liite 58. Korko- ja markkinariskin herkkyyshanalyyysi
b) Vaihtelut tuotoissa, taloudellisessa arvossa tai muussa relevantissa mittayksikössä, jota johto käyttää mitatessaan ylös- tai alaspäin suuntautuvia korkosokkeja korkoriskin mittaamisessa sovellettavien meneteltyjen mukaisesti, jaoteltuna valuuttoihin.	Tilinpäätöksen 2019 liite 58. Korko- ja markkinariskin herkkyyshanalyyysi
449 Arvopaperistamispositiot	
a) Kuvaus laitoksen tavoitteista arvopaperistamistoiminnossa	Ei esitetä puolivuositain
b) Muiden riskien luonne, ml. arvopaperistettuihin eriin liittyvä likviditeettiriski	Ei esitetä puolivuositain
arvopaperistamispositioiden etuoikeusluokkien osalta ja kyseisten erien kohde-etuutena olevien erien osalta	Ei esitetä puolivuositain
d) Laitoksen eri tehtävät arvopaperistamisprosessissa	Ei esitetä puolivuositain
e) Tiedot laitoksen kunkin d alakohdassa tarkoitettujen tehtävien laajuudesta	Ei esitetä puolivuositain
muutoksia, ml. kohde-etuutena olevien omaisuuserien muuttamisen vaikutukset arvopaperistettuihin vastuksiin, ja kuvaus hallussa oleviin arvopaperistettuihin ja uudelleenarvopaperistettuihin vastuksiin liittyviä riskejä, ml. tiedot olennaisista	Ei sovellu.
arvopaperistettujen vastuiden tyypit, joihin kutakin menetelmää sovelletaan	Ei esitetä puolivuositain
i) Niiden arvopaperistamista varten perustettujen erillisyhtiöiden tyypit, joita laitos järjestäjän ominaisuudessaan käyttää kolmansien liittyvien vastuiden arvopaperistamiseen, mukaan lukien tieto siitä, onko laitoksella, ja jos on, missä muodossa ja missä laajuudessa vastuita kyseisessä erillisyhtiössä (eriteltynä erikseen taseeseen sisältyviin omaisuuseriin tai taseen ulkopuolisiin eriin liittyviin vastuksiin) sekä luettelo yhtiöistä, joita laitos hallinnoi tai joiden neuvonantajana se toimii, ja jotka sijoittavat joko arvopaperistamispositiivisiin, jotka laitos on arvopaperistanut, tai arvopaperistamista varten perustettuihin erillisyhtiöihin, joiden osalta laitos toimii järjestäjänä.	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
j) tiivistelmä laitoksen kirjanpitoikäntänteistä arvopaperistamistoiminnossa ml.	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
i) tieto siitä, käsitelläänkö transaktioita myyntinä vai rahoituksena;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
ii) myyntivoittojen kirjaamistavat;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
iii) arvopaperistamispositioiden arvostuksessa käytetyt menetelmät, keskeiset oletukset, syöttötiedot ja muutokset edelliseen kauteen;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
iv) synteettisen arvopaperistamisen käsitellytavat, jos ne eivät sisälly muihin kirjanpitoikäntänteisiin;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.

v) tieto siitä, kuinka arvopaperistamista odottavat omaisuserät arvostetaan, ja merkitaanko ne laitoksen kaupankäyntivarastoon vai sen ulkopuolisiin eriin;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
vi) käytänteet, joita sovelletaan vastuiden kirjaamiseen taseeseen niiden järjestelyjen osalta, jotka voivat edellyttää laitoksen tukevan arvopaperistettuja omaisuseriä rahallisesti;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
k) arvopaperistamisessa käytettyjen ulkoisten luottoluokituslaitosten nimet sekä vastuutyypit, joihin kunkin laitoksen luokituksia sovelletaan;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
l) tarvittaessa kuvaus kolmannen osan II osaston 5 luvun 3 jaksossa tarkoitetusta sisäisen arvioinnin lähestymistavasta (mukaan lukien sisäisen arviointiprosessin rakenne ja sisäisen arvioinnin ja ulkoisten luottoluokitusten suhde), sisäisen arvioinnin käytöstä muuhun kuin sisäisen arvioinnin lähestymistavan mukaisten omien varojen vaatimusten laskentaan, sisäisen arviointiprosessin valvontamekanismeista (mukaan lukien riippumattomuudesta ja vastuuvuolisuudesta) ja sisäisen arviointiprosessin tarkastelusta; kuvaus niiden vastuiden tyypeistä, joihin sisäistä arviointiprosessia sovelletaan, ja vastuutyypeittäin kuvaus stressitekijöistä, joita käytetään erillisten takauksen tason määrittelyssä;	Ei sovellu.
m) syyt n-q alakohdan liittyvien kvantitatiivisten tietojen mahdollisiin merkittäviin muutoksiin edelliseen raportointikauteen verrattuna;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
n) seuraavat tiedot erikseen kaupankäyntivarastosta ja sen ulkopuolisista eristä vastuutyypeittäin jaoteltuina:	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
i) laitoksen arvopaperistamien jäljellä olevien vastuiden kokonaisarvo (perinteinen ja synteettinen arvopaperistaminen ja arvopaperistaminen, jossa laitos toimii ainoastaan järjestäjänä, on eriteltävä);	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
ii) taseeseen sisältyvien hallussa olevien tai ostettujen arvopaperistamispositioiden ja taseen ulkopuolisten arvopaperistettujen vastuiden kokonaismäärä;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
iii) arvopaperistamista odottavien omaisuserien kokonaismäärä;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
iv) arvopaperistetuista sopimuksista, joihin sovelletaan ennakkaista kuoletusta koskevaa käsittelyä, alullepanijan ja sijoittajien osuiksille kohdistettujen nostettuihin määriin liittyvien vastuiden kokonaismäärä; laitokseen kohdistuvien omien varojen vaatimusten kokonaismäärä, joka johtuu alullepanijan osuiksista nostettuihin määriin ja nostamattomiin luottoihin; ja laitokseen kohdistuvien omien varojen vaatimusten kokonaismäärä, joka johtuu sijoittajan osuiksista nostettuihin määriin ja nostamattomiin luottoihin;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
v) niiden arvopaperistamispositioiden määrä, jotka on vähennetty omista varoista tai joihin sovelletaan 1 250 prosentin riskipainoa;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
vi) tiivistelmätiedot kuluneen kauden arvopaperistamisesta, mukaan lukien arvopaperistettujen vastuiden yhteismäärä sekä kirjatut myyntivoitot ja -tappiot;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
o) seuraavat tiedot erikseen kaupankäyntivarastosta ja sen ulkopuolisista eristä:	Ei esitetä puolivuositain
i) hallussa olevien tai ostettujen arvopaperistamispositioiden ja niihin liittyvien omien varojen vaatimusten kokonaisarvo jaoteltuna arvopaperistettuihin ja uudelleenarvopaperistettuihin vastuisiin ja edelleen jaoteltuna tarkoituksenmukaisiin riskipaino- tai omien varojen vaatimusluokkiin kunkin omien varojen vaatimusten laskennassa sovelletun lähestymistavan osalta;	Ei esitetä puolivuositain
ii) hallussa olevien tai ostettujen uudelleenarvopaperistettujen vastuiden kokonaisarvo jaoteltuna vastuisiin ennen suojausta ja/tai vakuutusta ja sen jälkeen, ja takaajista johtuvat vastuut jaoteltuna takaajien luottoluokitusten tai nimen mukaisesti;	Ei esitetä puolivuositain
p) kaupankäyntivaraston ulkopuolisten erien ja laitoksen arvopaperistamien vastuiden osalta arvopaperistettujen arvoltaan alentuneiden ja eräntyneiden omaisuserien arvo ja laitoksen kuluneen kauden aikana kirjaamat tappiot, molemmat jaoteltuina vastuutyypeittäin;	Ei esitetä puolivuositain
q) kaupankäyntivaraston osalta laitoksen arvopaperistamien jäljellä olevien vastuiden, joihin sovelletaan markkinariskia koskevaa omien varojen vaatimusta (perinteinen ja synteettinen arvopaperistaminen ja vastuutyypit eriteltävä), kokonaisarvo;	Ei sovellu.
r) tarvittaessa tieto siitä, onko laitos tarjonnut 248 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, ja mikä on tämän vaikutus omiin varoihin.	Ei sovellu.
450 Palkitsemisjärjestelmä	
1a) tiedot palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetyistä päätöksentekoprosessista	Ei esitetä puolivuositain
1b) tiedot palkitsemisen ja tulosten välisestä suhteesta	Ei esitetä puolivuositain
1c) tärkeimmät tiedot palkitsemisjärjestelmän rakennepiirteistä	Ei esitetä puolivuositain
1d) Palkkioiden kiinteiden ja muuttuvien osien suhde	Ei esitetä puolivuositain
1e) tiedot suoritusperusteista, joita sovelletaan osakkeita, optioita tai muuttuvia palkkioita myönnettäessä;	Ei esitetä puolivuositain
1f) Määrittämisessä sovellettavat keskeiset parametrit ja perusteet	Ei esitetä puolivuositain
1g) Tiedot palkitsemisesta jaoteltuna liiketoiminta-alueittain;	Ei esitetä puolivuositain
1h) Palkitsemista koskevat tiedot toimivan johdon ja niiden henkilöstön jäsenen osalta	Ei esitetä puolivuositain
1i) niiden henkilöiden lukumäärä, joiden palkitsemiseen käytetään tilikauden aikana 1 milj. euroa tai enemmän	Ei esitetä puolivuositain
1j) viranomaisen pyynnöstä ylimmän hallintoelimen tai toimivan johdon jäsenen palkan ja palkkioiden kokonaismäärä.	Ei esitetä puolivuositain
2) Määrälliset tiedot ylimmän hallintoelimen jäsenen osalta merkittävillä laituksilla.	Ei esitetä puolivuositain
451 Velkaantuneisuus	
a) Vähimmäisomavaraisuusaste ja kuinka soveltanut art. 499 2 ja 3 kohtaa	Kohta 4.1
b) Vastuiden kokonaismäärän jakautuminen ja vastuiden kokonaismäärän täsmäyttäminen tilinpaatoksissa julkaistujen asiaankuuluvien tietojen kanssa	Ei esitetä puolivuositain
c) Taseesta pois kirjattujen haltuun uskottujen erien määrä tarvittaessa	Ei esitetä puolivuositain
d) Ylivelkaantumisriskin hallintaan käytettävien prosessien kuvaus	Ei esitetä puolivuositain
e) Kuvaus tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet vähimmäisomavaraisuusasteeseen	Ei esitetä puolivuositain
452 IRB-menetelmän soveltaminen luottoriskin	
a) Toimivaltaisen viranomaisen lupa menetelmälle tai myönnetty siirtymäaika	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
b) Perustelut ja tiedot seuraavista:	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
i) Sisaisten luokitusjärjestelmien rakenne sekä sisaisten ja ulkoisten luokitusten suhde	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
ii) sisaisten estimaattien käyttö muuhun kuin riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän laskemiseen IRB-menetelmällä	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
iii) luottoriskin hallinta- ja tunnistamismenetelmät	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
iv) luokitusjärjestelmien valvontamenetelmät ml. kuvaus riippumattomuudesta ja vastuualueista, ja tiedot luokitusjärjestelmien tarkastelusta	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
c) kuvaus sisäisestä luokitusprosessista erikseen seuraavien vastuuryhmien osalta	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
i) valtiot ja keskuspankit;	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
ii) laitokset;	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
iii) yritykset (pk-yritykset mukaan lukien), erityiskohtien rahoitus ja ostetut yrityssaamiset;	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
iv) vähittäisvastuut kaikkien alaryhmien osalta, joita 154 artiklan 1–4 kohdan mukaiset korrelaatiot vastaavat (saamiset pk-yrityksiltä, kiinteistövuokuedulliset vähittäisaamiset, uudistettavat vähittäisvastuut)	Tilinpaatoksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)

v) osakkeet:	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 (EU CRE)
d) tämän asetuksen 147 artiklassa määritettyihin vastuuryhmiin sisältyvien vastuiden vastuuarvot: 1) Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta 2) Saamiset laitoksilta 3) Saamiset yrityksiltä 4) Vahittaisaamiset 5) Oman pääoman ehtoiset sijoitukset 6) Arvopaperistamispositiot 7) Muut luottovelvoitteisiin kuulumattomat omaisuuserät, 8) Muut erät.	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta, laitoksilta ja yrityksiltä, kun laitokset soveltavat omia LGD- tai CF-estimaattejaan laskettaessa riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärää, on ilmoitettava erikseen niiden vastuiden osalta, joihin laitokset eivät sovelle kyseisiä estimaatteja:	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
e) laitosten on ilmoitettava kunkin vastuuryhmän (valtiot ja keskuspankit, laitokset, yritykset, oman pääoman ehtoiset sijoitukset) ja riittävän monen vastapuoliluokan (mukaan lukien maksukyvyttömät) osalta seuraavat tiedot, jotta luottoriski voidaan eriyttää tarkoituksenmukaisesti:	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
i) vastuiden yhteismäärä, mukaan lukien valtiolta ja keskuspankeilta, laitoksilta ja yrityksiltä olevien saamisten osalta myönnettyjen luottojen yhteismäärä ja nostamattomiin lainoihin liittyvät vastuuarvot: ja osakkeista kokonaisarvo:	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
ii) vastuulla painotettu keskimääräinen riskipaino:	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
iii) laitosten, jotka käyttävät riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän laskennassa omia CF-estimaattejaan, on ilmoitettava kunkin vastuuryhmän osalta käyttämättömien sitoumusten arvo sekä vastuulla painotettu keskimääräinen vastuuarvo:	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
f) vahittaisvastuuryhmästä ja kustakin c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmästä joko e alakohdan mukaiset tiedot (tarvittaessa sammoittain) tai analyysi vastuista (myönnetty luotot ja nostamattomiin lainoihin liittyvät vastuuarvot) suhteessa riittävän moneen EL-luokkaan, jotta luottoriski voidaan eritellä tarkoituksenmukaisesti (tarvittaessa sammoittain):	Kohdat 2.10 (EU CR6) ja 2.11 (EU CR6), (EU CR10)
g) kuhunkin vastuuryhmään edellisen jakson aikana tehdyt erityiset luottoriskioikaisu (vahittaisvastuiden osalta kaikista c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmistä) sekä tieto muutoksista aiempiin käytänteisiin:	Kohta 2.2 (EU CR1-A)
h) tiedot tekijöistä, jotka vaikuttivat tappioihin edellisen jakson aikana (esimerkiksi keskimääräistä suurempi laiminlyötyjen maksujen määrä tai keskimääräistä suuremmat LGD-luvut ja luottovasta-arvokertoimet):	Kohta 2.10 (EU CR6)
i) laitoksen estimaattien vertailu toteutuneisiin lukuihin pidemmällä aikavälillä. Vahintaan on annettava tiedot tappioestimaateista verrattuna toteutuneisiin tappioihin kussakin vastuuryhmässä (vahittaisvastuiden osalta kaikista c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmistä) riittävän pitkältä ajanjaksolta, jotta sisäisten luokitusprosessien toimivuutta voidaan arvioida tarkoituksenmukaisesti jokaisen vastuuryhmän osalta (vahittaisvastuiden osalta kaikista c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmistä). Laitoksen on tarvittaessa syvennettävä erittelyä ja tehtävä myös PD-analyysi: omia LGD- ja/tai CF-estimaattejaan käyttävien laitosten on annettava tiedot toteutuneiden LGD-lukujen ja luottovasta-arvokerrointen vertailusta tässä artiklassa esitettyissä kvantitatiivista riskienarviointia koskeissa tiedoissa annettuun estimaatteihin:	Ei esitetä puolivuositain
j) kaikkien 147 artiklassa määritettyjen vastuuryhmien ja kunkin, 154 artiklan 1–4 kohdassa tarkoitettujen korrelaatiokaavojen soveltamisalaan kuuluvan alaryhmän osalta:	
i) laitosten, jotka käyttävät omia LGD-estimaattejaan laskettaessa riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärää, on ilmoitettava vastuulla painotettu keskimääräinen LGD ja PD prosenttilukuna luottovastuiden kunkin merkityksellisen maantieteellisen sijainnin osalta:	Kohta 5.2
ii) laitosten, jotka eivät käytä omia LGD-estimaattejaan, on ilmoitettava vastuulla painotettu keskimääräinen PD prosenttilukuna luottovastuiden kunkin merkityksellisen maantieteellisen sijainnin osalta.	Kohta 5.2
Edellä olevaa c-alakohtaa sovellettaessa kuvaukseen on sisällyttävä vastuuryhmään sisältyvien vastuiden tyypit: PD-luvun (ja tarvittaessa LGD-lukujen ja luottovasta-arvokerroimien) estimoinnissa ja validoinnissa käytetyt määritelmät, menetelmät ja tiedot mukaan lukien kyseisten muuttujien laskennassa käytetyt oletukset: kuvaus olennaisista poikkeamista 178 artiklassa olevasta maksukyvyttömyyden määritelmästä mukaan lukien yleiset segmentit, joihin kyseiset poikkeamat vaikuttavat.	Tilinpäätöksen 2019 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 4.3 ja tämän raportin kohta 2.10 (EU CR6)
453 Luottoriskin vähentämismenetelmien käyttö	
a) Tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksessa sovelletut käytänteet ja prosessit	Kohta 2.7 (EU CRC)
b) Vakuuksien arvostuksessa ja hallinnoinnissa sovelletut käytänteet ja prosessit	Kohta 2.7 (EU CRC)
c) Kuvaus laitoksen hankkimien vakuuksien päätyypeistä	Kohta 2.7 (EU CRC)
d) Takaajien ja luottojohdannaisten vastapuolten päätyypit ja niiden luottokelpoisuus	Kohta 2.7 (EU CRC)
e) Tiedot sellaisista markkinariskin tai luottoriskin keskittymistä, jotka syntyvät luottoriskin vähentämistekniikoista	Kohta 2.7 (EU CRC)
f) Laitosten, jotka laskevat riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän standardi- tai IRB-menetelmän mukaisesti, mutta eivät laske vastuuryhmän osalta omia LGD- tai CF-estimaatteja, on ilmoitettava erikseen kunkin vastuuryhmän osalta kokonaisvastuuarvo (tarvittaessa tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksen jälkeen), joka on suojattu (vakioarvo leikkausten jälkeen) hyväksytyllä rahoitusvakuudella tai muulla hyväksytyllä vakuudella	Kohta 2.7 (EU CR3)
g) Laitosten, jotka laskevat riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän standardi- tai IRB-menetelmän mukaisesti, on ilmoitettava erikseen kunkin vastuuryhmän osalta kokonaisvastuuarvo, joka on suojattu takauksilla tai luottojohdannaissilla. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten vastuuryhmän osalta jokaisen menetelmän (155 art.) mukaan.	Kohta 2.7 (EU CR3)
454 Kehittyneiden mittausmenetelmien käyttö operatiivisen riskin yhteydessä	Ei sovellu.
455 Sisälsten markkinariskimallien käyttö	Ei sovellu.

5.2 Julkaisematta jätetyt epäolennaiset erät

Julkaisuvaatimus CRR art. 452 j)	OP Ryhmän IRBA vastuista yli 90 % on Suomessa. Keskimääräistä PD:ta ja LGD:ta ei esitetä maantieteellisen jakauman mukaan.
EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukainen taulukko EU CR6	Vahittaisvastuu - Kiinteistovakuudelliset ja Muut vastuut -vastuuryhmiä ei esitetä jaolla PK-yritykset / ei PK-yritykset, koska pk-yritysten vastuiden EAD:n osuudet ovat 2 % vahittaisvastuista.
EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukainen taulukko EU CCR4	Vahittaisvastuita ei esitetä ko. taulukossa, koska vahittaisvastuiden vastapuoliriskin vastuuta ei ole olennaista määrää.
EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukainen taulukko EU CRB-D	Taulukossa on eritelty olennaiset vastuuryhmit.
Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1423/2013 vaaditut tiedot puolivuositain	Ei olennaista muutosta
EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukaisia tyhjiä taulukoita ja ns. nollariveja ei esitetä.	